

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 31

23 квітня 2013 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 31 2013

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2013

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Потіха А.

Авіаційна промисловість України: стан і перспективи	10
--	-----------

Горовая С.

«Тролли» и современная журналистика.....	23
--	-----------

Законодавча влада	28
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	38
------------------------------	-----------

Політика	45
-----------------------	-----------

Економіка	52
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	56
---	-----------

У ЦЕНТРИ УВАГИ

З виступу Прем'єр-міністра України М. Азарова у Верховній Раді України 19 квітня 2013 р.

...Давайте проаналізуємо й порівняємо два періоди з історії незалежної України. Той, за який відповідає наш уряд, і той, за який не хочуть брати відповідальності ініціатори розгляду довіри до уряду. Той, коли вони були при владі.

Лідери опозиції говорять про крах економіки й збідніння людей сьогодні. Тоді запитаємо: а що було три роки тому?

Якщо зараз зростання валового внутрішнього продукту, порівняно з 2009 р., становить майже 10 %, зростання промислового виробництва – близько 18 %, збільшення обсягів житлового будівництва – в 1,7 раза, зростання товарообігу – в 1,6 раза, реальної заробітної плати – в 1,4 раза, то як назвати те, що відбувалось у 2008–2009 рр.?

Якщо фонд оплати праці, порівняно з 2009 р., збільшився в 1,5 раза, а видатки Пенсійного фонду – в 1,4 раза, якщо протягом трьох років уряд 18 разів поспіль підвищував зарплату бюджетників і 34 рази – пенсії для різних категорій пенсіонерів, то де ви бачите падіння доходів людей?

До речі, підвищення ми робили поступово, крок за кроком, тому не допустили інфляції, як це було не раз раніше.

Я чудово розумію, що доходи наших людей ще не такі, щоб забезпечити їм належний добробут. Проте ми крок за кроком робимо все, щоб збільшити доходи громадян.

...Три роки тому перед країною на повен зріст постали дві головні проблеми, які вели до соціально-економічного колапсу й банкрутства: найбільша в Європі ціна на газ, яка загрожувала зупинкою базових галузей промисловості й зuboжінням населення; падіння доходів людей, підкреслюю, реальне падіння доходів, заморожені соціальні гарантії. Що обумовило скорочення внутрішнього ринку.

...Нам вдалося врятувати ситуацію.

Завдяки домовленості з Росією у квітні 2010 р. було отримано значну економію в оплаті за імпортований газ. Таким чином,

щороку в реальному секторі економіки залишалося близько 5 млрд дол. Завдяки цьому «перепочинку» не зупинилися металургія і хімія, держава отримала можливість комплексно стимулювати збільшення власного видобутку газу, шукати альтернативні джерела постачання та енергозбереження.

Чи міг хто-небудь у 2009 р. уявити, що Україна зможе в разі знизити обсяги споживання російського газу? Але факти вперта річ: у поточному році ми купили в «Газпрому» у 8 разів менше газу, ніж рік тому. За 2012 р. ми скоротили споживання імпортного газу на 12 млрд куб. м – до 33 млрд куб. м. Порівняйте це з 52 млрд, які нам нав'язували.

Ми модернізували теплоелектростанції, перевели частину агрегатів на вітчизняне вугілля та оновлюємо потужності атомних і гідроелектростанцій. До речі, видобуток енергетичного вугілля за 2012 р. зріс на 4,2 млн т.

Нарощуємо власний видобуток природного газу. Уперше в нашій історії до пошуку і видобутку вуглеводнів залучені світові лідери в цій сфері – «Шелл», «Шеврон» і «Екссон-Мобіл». Ми домовилися і здійснюємо постачання дешевшого газу з європейського спотового ринку.

...З початку 2010 р. по березень 2013 р. потужність альтернативної енергетики, яка виробляє електричну енергію з відновлювальних джерел, зросла в п'ять разів.

...Усе це – результат практичних кроків, які зменшують тягар енергетичної залежності України.

...Уже впродовж трьох років ми послідовно проводимо політику підвищення добробуту людей. Це велика й складна робота, якій протипоказаний популізм. Адже зростання статків громадян може базуватися лише на розвитку економіки.

...За час роботи нашого уряду середній розмір пенсійної виплати збільшився в 1,4 раза і на сьогодні становить 1471 грн.

На вимогу глави держави в минулому році були проведені перерахунки пенсій майже 13 млн пенсіонерів.

У 2012 р. 580 тис. колишніх військовослужбовців в три етапи підвищувався розмір пенсійних виплат. Середній розмір пенсій військовослужбовців станом на 1 січня 2013 р. збільшився до 2 тис. 350 грн, або майже на 600 грн щомісяця.

...У листопаді 2011 р. ми прийняли рішення, завдяки якому на початок 2013 р. середній розмір пенсії для учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС збільшився майже у 2,2 раза – до 4280 грн на місяць.

...Наш уряд за 2010–2013 рр. 15 разів поспіль збільшував розмір прожиткового мінімуму. У цьому році він в 1,7 раза більший, ніж у 2009 р.

Чому у 2008 р., коли максимальний розмір допомоги по догляду за дитиною становив тільки 316 грн на місяць, вас це влаштовувало?

Ми вважали це неправильним і без зайвого галасу майже в чотири рази збільшили розмір цих виплат (до 1147 грн на місяць).

Ми в 1,6 раза збільшили максимальний розмір допомоги на дітей одиноким матерям.

Виплати при народженні дитини за цей період збільшилися у 2,4 раза.

...На дітей, що проживають в малозабезпечених сім'ях, допомога збільшена в 2,6 раза.

...За 2010–2013 рр. урядом збільшено розміри державної соціальної допомоги: інвалідам з дитинства I групи підгрупи А – в 1,8 раза; інвалідам з дитинства II і III груп – в 1,6 раза.

...Хочу особливо звернути увагу, що кроки уряду в сфері соціального захисту населення це не механічне збільшення соціальних виплат. Це насамперед ліквідація несправедливості й поліпшення якості надання соціальних послуг і їх адресності.

...Наша мета – набагато більші доходи людей. Тільки ми не сльози ллемо, а приймаємо рішення, спрямовані на збільшення доходів. Згоден, що зарплати зростають не так швидко, як хотілося б. Проте складно заперечувати той факт, що доходи населення та оплата праці – після різкого падіння у 2008–2009 рр. – стабільно збільшувалися. Порівняйте: у грудні 2012 р. середня зарплата становила майже 3 тис. 400 грн, а у 2009 р. – лише 1 тис. 900 грн. Опозиція все одно заявляє, що нічого не зроблено. Але 4,5 млн працюючих українців не забули, що у грудні 2009 р. отримували лише 1,5 тис. грн.

За три роки реальна заробітна плата (з урахуванням інфляції) зросла на 37 %. А заощадження громадян в банках зросли – подумайтеся в цю цифру – на 171,7 млрд грн.

...Саме наш уряд здійснює системні перетворення в податковій, регуляторній, інвестиційній сферах. Кожна зміна дається важко, стикається з опором і бюрократії, і приватних власників, які ведуть бізнес нецивілізовано. Але зміни відбуваються.

Істотно розширено простір для ділової активності, вільний від державного втручання. Кількість податків і зборів скорочено за ці роки вдвічі (з 43 до 23). Ставки основних податків значно зменшено: на прибуток з 25 до 17 %. Податок на додану вартість – з нинішніх 20 % у 2014 р. знизиться до 17 %. Запроваджено систему податкових стимулів для модернізації виробництва, впровадження енергоощадних та енергоефективних технологій тощо.

Усупереч роздуванню міфів про утиски малого бізнесу фактична кількість спрощенців на початок поточного року зросла більше ніж на 300 тис. осіб.

Значно спрощено митні процедури. Наприклад, законодавчо визначені терміни митного оформлення вантажів скоротилися, порівняно з 2010 р., у 10 разів!

Кардинально скорочена кількість документів, що подаються з митною декларацією. Тепер їх лише три.

Майже на третину скорочено перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Країна перейшла на «єдине вікно» реєстрації і видачі документів дозвільного характеру. Підприємницька діяльність буде повністю звільнена від позапланових і необґрунтованих перевірок.

Революційне спрощення відбулося у сфері доступу до електричних і газових мереж.

Це тільки частина того, що зроблено. Ми зробили всі ці кроки, долаючи опір, тому що принципово переконані: тільки розширення економічної свободи дасть змогу країні вистояти в надзвичайних кризових умовах.

...Опозиційні політики нав'язують думку, що наш уряд тільки те й робить, що закриває школи. Це не правда. Певну оптимізацію мережі навчальних закладів – там, де замало учнів, не можна порівняти з 2008–2009 рр., коли було ліквідовано 231 навчальний заклад.

Насправді уряд з перших днів роботи зробив акцент на відновленні інфраструктури дошкільних і загальноосвітніх

навчальних закладів. За три роки введено в експлуатацію 74 нові сучасні школи й капітально відремонтовано 6 тис. 400 загальноосвітніх навчальних закладів.

Школи відкрито там, де їх чекали десятками років.

Із 2010 по 2013 р. відкрили 1 тис. 345 дошкільних навчальних закладів.

Глава держави поставив перед урядом завдання забезпечити охоплення 85 % дітей дошкільними закладами. І це завдання буде виконано.

...А ще уряд розгорнув загальнонаціональне будівництво й реконструкцію медичних закладів – від регіонального рівня до високоспеціалізованих клінік і медичних центрів.

За 2010–2012 рр. реконструйовано, відремонтовано й побудовано 240 закладів охорони здоров'я.

За 2011–2012 рр. відкрито вісім перинатальних центрів III рівня, яких до цього взагалі не було в Україні.

Серед високоспеціалізованих медичних об'єктів світового класу в Україні тепер можна назвати центри з використанням ПЕТ-технологій, перший дитячий Центр клінічної токсикології, інтенсивної та еферентної терапії.

...Ще один міф, яким дорікають нашому уряду, про недостатню увагу до культури. Але факти говорять абсолютно про інше. Наприклад, у 2012 р. обсяги фінансування галузі культури з державного бюджету були в 1,8 раза більшими порівняно з 2009 р.

Якщо говорити в цілому, то за каденцію нашого уряду введено в експлуатацію після ремонту, реконструкції і будівництва 420 об'єктів культурного призначення. Це у сім разів більше, ніж у 2008–2009 рр.

...Сьогодні, зважуючи виконану роботу, я не підбиваю підсумки, а заявляю, що зробити треба набагато більше. Докорінно оновити потрібно велику європейську країну. Нашу країну. Це потребує значних ресурсів і цілеспрямованої волі. Так з'явилася Програма активізації економічного розвитку, яку 27 лютого цього року ухвалив Кабінет Міністрів України.

...Сьогодні уряд дав реальній економіці практичні механізми активізації розвитку пріоритетних галузей. Для України це насамперед сфера АПК.

Перше. Ми подвоїмо частку сільгосптехніки вітчизняного виробництва. Для цих та інших проектів передбачені державні гарантії на суму 5 млрд грн. Додам, що державна підтримка створить умови для успішної роботи понад 120 машинобудівних і металургійних підприємств.

Друге. Ми маємо на меті до 2014 р. збільшити обсяги реалізації вітчизняної сільськогосподарської продукції на внутрішньому ринку на 25 %. Для цього впродовж двох років буде збудовано й модернізовано 153 тваринницькі комплекси. Подвоїться площа високопродуктивних тепличних господарств.

Третє. Ми збільшимо питому вагу готової продукції в структурі експорту української агропродукції.

Однією з провідних вітчизняних експортних галузей залишається металургія. Тут, по-перше, відбудеться переорієнтація на внутрішній ринок. Інфраструктурне будівництво, модернізація ЖКГ, житлове й промислове будівництво, розвиток швидкісних залізниць, транспортного й сільгоспмашинобудування, суднобудування, модернізація енергетики, відродження суднобудування забезпечать попит на рівні 3 млн т металопродукції.

По-друге, будуть створюватися нові сучасні виробничі потужності і модернізуватися старі в напрямі виробництва готової продукції з високою доданою вартістю.

Найбільший потенціал з точки зору «інвестицій у майбутнє» мають високотехнологічні галузі. Насамперед це стосується аерокосмічної галузі. Ми повинні вийти на серійне виробництво щонайменше 50 літаків на рік.

...На новий рівень також виходить українське космічне ракетобудування. Реалізація Програми активізації економіки дасть змогу найближчим часом як мінімум у 1,5 раза збільшити обсяги виробництва ракетно-космічної техніки. Участь України в проектах «Антарес», бразильський космодром «Алкантара», створення ракетного комплексу «Циклон-4» та Національної системи супутникового зв'язку забезпечить довгострокове завантаження підприємств, вихід на нові ринки збуту, а також збереження понад 10 тис. високооплачуваних робочих місць.

Обсяги експорту вітчизняної наукоємної продукції зростатимуть на 20 % щороку.

У сфері залізничного машинобудування реалізовуватиметься проект зі створення на Крюковському вагонобудівному заводі лінійки міжрегіональних двохсистемних електропоїздів зі швидкістю 160 км/год.

Податкові стимули для індустрії програмної продукції дадуть прискорення темпів зростання галузі до 40–45 % щорічно і створення 30 тис. додаткових робочих місць, збільшення надходжень до державного бюджету й позабюджетних фондів на 10 млрд грн. А також щорічного надходження додаткових 10 млрд грн від експорту продукції програмної індустрії.

У рамках Програми також реалізуватиметься ряд важливих інноваційних проектів у галузі медичної техніки, які спрямовані на створення високотехнологічного виробництва й водночас на заміну імпорту більш дешевими та якісними українськими аналогами.

Ряд інноваційних проектів, передбачених Програмою, дадуть змогу значно підвищити енергетичну ефективність.

Реалізовується ряд проектів з модернізації портової інфраструктури, серед яких будівництво підхідних каналів до морського торговельного порту «Южний» та Іллічівського морського торговельного порту, реконструкція причалів Феодосійського морського торговельного порту, створення глибоководного суднового ходу р. Дунай ? Чорне море на українській ділянці дельти.

Я не можу перерахувати всі проекти і всі можливості, закладені в програму активізації економіки. Підкреслю лише, що уряд буде всіляко підтримувати ділову ініціативу, захищати економічні свободи й забезпечувати рівні умови роботи на українському ринку.

Шановні громадяни України, шановні народні депутати!

Багато в чому успіх перетворень залежить від того, наскільки злагоджено працюють усі гілки влади.

...Заради великої мети – перетворення України на сучасну державу з високими стандартами життя – ми готові на максимальні компроміси. Чи є цьому альтернатива? Переконали, що немає.

Протягом 20 років незалежності Україна жила в ситуації відкладених системних реформ і незроблених капіталовкладень у модернізацію економіки й соціальної сфери. Це все одно, що рік у рік відкладати капітальний ремонт будинку. Тоді від фундаменту до стріхи все прогниває, ламається, протікає, зношується. Звідси ті аварії на підприємствах і в житлово-комунальному господарстві, зруйновані дороги тощо – усе, що так гостро вражає країну.

Неможливо заморозити перетворення ще на 20 років, сподіваючись, що «якось воно само владнається». Не владнається, шановні колеги. Світова економічна криза сьогодні «вибраковує» слабких і нерішучих, роз'єднаних, ворогуючих один з одним... Тим часом інші вириваються далеко вперед, завойовують міцні позиції на світовому ринку.

Я закликаю продемонструвати Україні і світу, що ми здатні згуртуватися заради великої мети (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 19.04.*)

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

А. Потіха, наук. співроб. СІАЗ НБУВ

Авіаційна промисловість України: стан і перспективи

Кабмін затвердив Програму економічного розвитку на 2013–2014 рр., у якій передбачено більше уваги приділяти машинобудуванню. Уряд має намір задіяти всі механізми для прискорення розвитку машинобудування, зокрема всього авіабудування, і зосередитися на реалізації продукції галузі на внутрішньому ринку. Щоб зробити це можливим, розроблена схема, згідно з якою планується продавати Ан-148 і Ан-158 в лізинг (оренда з викупом) вітчизняним авіакомпаніям за зниженими ставками кредитування – втричі нижче, ніж звичайно по кредитах. Це дасть змогу наростити потужності

київському держпідприємству «Антонов» і Харківському авіабудівному об'єднанню.

Щоб менше купувати імпортних вертольотів, на підприємстві «Мотор-Січ» (Запоріжжя) передбачається запустити виробництво легких вертольотів МСБ-2 в кількості 100 штук – 50 на внутрішній ринок, 50 на експорт. Це має принести дохід близько 4 млрд дол.

За інформацією ЗМІ, Кабмін планує в поточному році створити державну холдингову компанію (ДХК) «Антонов», сформувавши її статутний капітал зі 100 % акцій трьох держпідприємств, які на сьогодні входять до складу Державного авіабудівного концерну (ДАК) «Антонов». На цьому, зокрема, наголошується в Програмі активізації розвитку економіки на 2013–2014 рр. Ідеться про Харківське державне авіаційне виробниче підприємство (ХДАПП), ДП «Антонов» і ДП «Завод 410 цивільної авіації» (обидва – Київ). На думку міністрів, такий крок дасть змогу фінансово оздоровити підприємства і створити умови для збільшення випуску літаків сімейства АН.

Програма також передбачає нарощування на підприємстві «Антонов» серійного випуску літаків Ан-148 і Ан-158 до 144 і 72 одиниць відповідно, що становить близько 4,5 млрд дол., з яких 30 літаків може бути поставлено на внутрішній ринок, а 180 – на експорт. Це дасть можливість створити 5,2 тис. нових робочих місць безпосередньо на ДП «Антонов» і ще 12–13 тис. – на 33 суміжних підприємствах.

У поточному році на фінансування цього проекту буде направлено 4,5 млрд грн, частково за рахунок надання державних гарантій. Для нарощування виробництва літаків також планується витратити 12 млн грн на 10 верстатів для ВО «Південний машинобудівний завод ім. О. М. Макарова», які дадуть змогу збільшити випуск шасі та інших авіаційних агрегатів.

Нагадаємо, компанія «Антонов» є державним підприємством, до складу якого входять дослідно-конструкторське бюро з проектування, перспективних і експериментальних досліджень, сертифікації, супроводу серійного виробництва та експлуатації; дослідне виробництво, основним завданням якого є виготовлення експериментальних зразків авіаційної

техніки; льотно-випробувальна й доводочна база, призначена для проведення льотних випробувань, доопрацювання і сертифікації літаків, а також для навчання льотного й технічного персоналу; служби провідних фахівців з проектів, а також авіатранспортний підрозділ – Національний авіаперевізник авіакомпанія «Авіалінії Антонова», яка забезпечує доставку різних вантажів по всьому світу, і філія «Серійний завод “Антонов”», де налагоджено серійне виробництво літаків «Антонов».

Державне підприємство «Завод 410 цивільної авіації» (Київ) спеціалізується на ремонті літаків Ан-24, Ан-26, Ан-30, Ан-32 і ремонті двигунів Д-36 1 серії, серії 1А, 2А для літаків Як-42, Ан-72, Ан-74.

Харківське державне авіаційне виробниче підприємство, одне із найстаріших літакобудівних підприємств України, працює на авіаційному ринку понад 85 років. Має сертифікати про схвалення виробництва, видані Державіаслужбою України й Авіаційним реєстром Міждержавного авіаційного комітету, а також висновок з організації системи якості Бюро Верітас. Підприємство спеціалізувалося на будівництві літаків Ан-140-100 і різних модифікацій багатопільового літака Ан-74.

Деякі експерти досить песимістично оцінюють перспективи вітчизняного авіапрому. Зокрема, на думку президента Українського аналітичного центру О. Охріменка, ідея опори на авіацію для підйому економіки важко здійснювана. При цьому він вважає, що в Програмі Кабміну дуже мало приділено уваги розвитку сільського господарства, продукція якого більш запитана, ніж авіація, і швидше може принести дохід, якщо Україна посилить свої позиції на світовому ринку продовольства, стане більше експортувати.

Натомість экс-секретар Кабміну В. Лисицький говорить, що державі в довгостроковій перспективі правильніше підтримати саме машинобудування, а аграрний сектор віддати на відкуп приватному бізнесу й брати з них податки. За його словами, і так втрачено дуже багато часу, нам потрібно запроваджувати українські розробки – пасажирські Ан-148, Ан-158, спільно з російським авіапромом запускати в серію вантажні Ан-70, відроджувати будівництво Ан-124 «Руслан».

Загалом експерти досить часто звертаються до проблем авіапрому України. Адже Україна має значний потенціал в цій сфері, але він поки що не використовується на повну силу. На думку експертів, авіаційна галузь є одним із стратегічно важливих секторів економіки, адже Україна одна з держав, які мають повний цикл виробництва власних літаків. На українській території після того, як Радянський Союз припинив своє існування, залишилися практично всі ключові ланки авіавиробництва.

На сьогодні, як вважають експерти, стан українського авіапрому характеризується великою кількістю проблем, які в першу чергу пов'язані з періодом адаптації до умов нового ринку, жорсткої конкуренції на світовому ринку й низького попиту на внутрішньодержавному, а крім того, браком оборотних коштів підприємств.

Водночас розвивати авіабудівну галузь в Україні, на думку українських експертів, необхідно. І не тільки тому, що світовий ринок має велику місткість і авіапарк необхідно періодично оновлювати. Розвиток авіапрому має дуже важливе соціальне значення для національної економіки (це в першу чергу стосується розвитку інфраструктури й суміжних галузей, а також збільшення кількості робочих місць).

Як інформують ЗМІ, у 2011 р. Рахункова палата України провела аудит діяльності Мінпрому в плані розвитку авіаційної промисловості за кілька попередніх років. У результаті було виявлено багато недоліків і порушень закону, а державна підтримка визнана неефективною і непослідовною. Результати перевірки зводилися до того, що українська авіабудівна промисловість тривалий час перебуває в кризовому стані, що, у свою чергу, призвело до зниження технологічного й науково-технічного потенціалу та відставання від інших держав. Основні фонди характеризуються високим рівнем зношеності (близько 70 %), великим дефіцитом кваліфікованих кадрів.

Разом з тим були відзначені деякі позитивні зміни. Зокрема, були внесені деякі зміни в українське законодавство, яке передбачає аж до 2016 р. застосування особливих умов ввізного мита, земельного податку, ПДВ, податку на прибуток

авіапідприємств. Крім того, на початку 2012 р. українським підприємствам авіабудівної промисловості було дозволено закуповувати комплектуючі без тендерів, що, на думку експертів, дасть змогу значно скоротити час поставок запчастин й комплектуючих для авіатехніки та дасть можливість виконувати замовлення в строк.

Проте аналіз ринку, проведений експертами, показав, що за 2005–2011 рр. Україна експортувала 182 одиниці цього виду техніки. Так, у 2005 р. країна передала 28 літаків: в Ємен потрапило 12 одиниць, у Білорусь – чотири, Великобританії, В'єтнаму та Естонії було поставлено по три літаки, один отримала Чехія і два Словаччина. У 2006 р. кількість експортованих літаків уже збільшилася до 55 одиниць: 17 літаків було передано Азербайджану, 12 – Ємену, шість – Білорусі, п'ять – В'єтнаму, чотири – Шрі-Ланці, три – Америці, два – Англії і по одному літаку отримали Естонія, Литва, ПАР, Нова Зеландія, Уганда й Чехія. П'ятдесят чотири літаки Україна експортувала в 2007 р.: в Ємен було доставлено 23 літаки, в Азербайджан – дев'ять, у Грузію – вісім, в Екваторіальну Гвінею – чотири, по три літаки отримали Америка та Австралія, до Словаччини відправили три, а в Молдову й Китай – по одному.

2008 р., за словами експертів, був не дуже вдалим, оскільки українському авіапрому вдалося продати лише 15 літаків: сім – в Естонію, у Чад і США – по три, а також по одному літаку в ПАР і Конго. Подібна тенденція до зменшення експорту відзначається і в наступні роки. Так, у 2009 р. було поставлено лише 12 літаків: чотири в Екваторіальну Гвінею, три в Латвію і по одному літаку в Азербайджан, Єгипет, США, Пакистан і Чад. У 2010 р. експортованих літаків було 13: у Латвію було відправлено чотири, в Естонію, Чад і Вірменію – по два, у Пакистан, Єгипет і Великобританію – по одному. У 2011 р. рівень експорту авіатехніки досяг найнижчої своєї межі – було поставлено лише п'ять літаків: два з них отримала Вірменія і по одному Естонія, Азербайджан і Судан. При цьому експерти звертають увагу на те, що продані літаки не всі вітчизняного виробництва. За їхніми словами, приблизно половину всього обсягу продажів займає L-39. На другому

місці (близько 12 % від усіх продажів) МіГ-21, потім по 11 % отримали МіГ-29 і Су-22. Далі популярністю у замовників також користувалися такі літаки, як Су-25 (близько 6,5%), МіГ-27 (4 %), Іл-78 (3 %), Ан-12, Ан-72, Ан-74 і Су-27УБ (по 2 %), МіГ-23МЛД (1 %). З цих цифр видно, що частка експортованих літаків, які були виготовлені безпосередньо в Україні, дуже мала, становить трохи більше 3 % від загального обсягу продажів. Серед найбільш активних замовників українського авіапрому необхідно відзначити країни СНД, яким було поставлено більше 28 % загального обсягу авіатехніки, далі йдуть близькосхідні держави, поставки в які становлять більше чверті від загального обсягу. В Європу було поставлено 19 %, в африканські держави 11,5 %, в Азію понад 8 %, у США – 5,5 %. На думку експертів, такий розподіл експорту по регіонах продиктовано насамперед тим, що в такій авіатехніці зацікавлені країни пострадянського простору, тому як їм добре відомі ці типи літаків за довгі роки експлуатації.

Експерти сподіваються, що українська держава в найближчому майбутньому намагатиметься утримувати рівень поставок старої авіатехніки, тим більше що через кілька років вона виводитиметься з експлуатації військовим відомством. Але проблема полягає в тому, що техніка ця набуває дедалі більш непрезентабельного вигляду і «реанімувати» її з кожним разом стає складніше. Тому державі необхідно, як зазначають експерти, посилити просування літаків Ан як на світовому, так і на внутрішньому ринку, за рахунок більш нових його моделей. Водночас потрібно більш активно лобіювати на міжнародній арені інтереси українських авіабудівних підприємств, включаючись у спільні міжнародні проекти, зокрема з Індією і Росією.

Щодо вертольотів, то, за словами експертів, Україна мало займається експортом цього виду техніки власного виробництва. Але це не заважає українському авіапрому вельми вдало експортувати «чужі» вертольоти. Так, за період 2005–2011 рр. було продано 41 вертоліт. У 2005 р. було поставлено 12 вертольотів: вісім з них отримала Грузія, два – Латвія, по одному – Конго й Литва. У 2007 р. експортовано чотири вертольоти: по два отримали Екваторіальна Гвінея

і Чад. У 2008 р. вдалося продати п'ять вертольотів: два з них потрапили до Чаду і три в Нігерію. У 2009 р. продали 13 вертольотів, 11 з яких отримав Азербайджан, а ще два – Об'єднані Арабські Емірати. У 2010 р. було поставлено п'ять вертольотів: один – в Азербайджан і чотири в Конго. У 2011 р. два вертольоти було експортовано в ЦАР. Така незначна кількість експорту вертольотів пов'язана не тільки з великою кількістю подібної техніки на світовому ринку, а й зі значними труднощами в процесі їх модернізації і ремонту, оскільки дуже часто спостерігається дефіцит необхідних комплектуючих і запасних частин.

Проте, як зазначають експерти, тут не можна говорити про бездіяльність уряду. Він намагається вивести галузь з кризи, у якій вона опинилася за попередні роки. Ще в середині 2011 р. Кабмін прийняв рішення про необхідність реорганізації держпідприємства «Лізингтехтранс» в «Антонов Фінанс». Основне завдання нового підприємства зводиться до створення найбільш вигідних та оптимальних умов для продажу вітчизняних літаків. Ця ініціатива покликана привести продажу українських літаків до європейських правил. Крім того, керівництво країни також прийняло рішення про відшкодування відсотків за кредитами, що дасть можливість вітчизняним підприємствам працювати на тих же умовах, що і їхні безпосередні конкуренти.

Крім того, експерти вважають позитивом підписання в 2010 р. угоди між РФ і Україною про створення на паритетній основі спільного підприємства, яке займатиметься продажем літаків Ан, а також розробками нових моделей і позиціонуванням їх на світовому ринку. Угода передбачає надання російській стороні напрацювань українських авіаконструкторів, а українська сторона отримує можливість розширити ринки збуту продукції.

На думку експертів, переговори виявилися успішними, і підприємство почало вже в 2012 р. повноцінно працювати. Загалом протягом 2012–2015 рр. підприємство планує побудувати 83 літаки Ан-148 і Ан-158, з них 12 одиниць – у 2012 р., 20 одиниць – у 2013 р. і ще 24 літаки у 2014–2015 рр.

Нині світова потреба в літаках марки Ан-158 оцінюється на рівні 240 машин. При цьому (станом на кінець 2012 р.) уже укладено контракт на поставку 20 літаків до Росії, п'ять літаків зарезервовані для внутрішнього ринку. Крім того, існують замовлення на шість літаків для Куби, 12 – для Росії, 64 – для Ірану. Потреба ж у літаках Ан-148 на світовому ринку сягає 300 машин.

Щодо перспектив світового ринку, то, як зазначають експерти, він може відчувати брак в літаках Ан, тому як наявні авіапарки в країнах СНД, Африки, Близького Сходу та Азії потребують оновлення через зношеність. Але системна криза українського авіапрому ставить під сумнів виконання навіть тих замовлень, які існують на сьогодні. І без належної державної підтримки й значного рівня фінансування на тлі практично повної відсутності попиту на внутрішньому ринку, українським підприємствам авіабудівної промисловості буде дуже складно конкурувати на світовому ринку.

Тим часом, як інформують ЗМІ, 11 березня 2013 р. російський авіазавод «Авіакор» підписав угоду з українським держконцерном «Антонов» про передачу прав інтелектуальної власності на літаки Ан-140С і Ан-140Т. Це транспортні моделі пасажирського літака Ан-140-100, які «Авіакор» випускає для Міноборони. За словами російських експертів, такий контракт дасть змогу російським ВПС закуповувати Ан-140 не в українців, а в російській компанії. При цьому військові не залежатимуть від політичної кон'юнктури. До підписання угоди ВПС Росії не могли будувати парк із зарубіжних, по суті, літаків. Нині ж така можливість з'явилася, оскільки літак буде повністю російським.

Авіаційний експерт А. Лавров зазначив, що ця угода стала безпрецедентною для російського авіапрому. За його словами, у Росії подібні угоди з іноземними компаніями, тим більше з купівлею всіх прав на «літак під ключ», відбуваються вперше. Проте, як інформують ЗМІ, у КБ «Антонов» розповіли, що остаточну ціну прав на Ан-140 ще не затверджено, а суму угоди та її умови не обумовлено. «Наступні переговори відбудуться у травні», – повідомив представник КБ «Антонов».

У свою чергу російські експерти пояснили, що за допомогою викупу прав на Ан-140Т «Авіакор» намагається виграти замовлення на легкий військово-транспортний літак, що має замінити у ВПС застарілі Ан-24 і Ан-26, яких у військових налічується близько 300. Завдяки викупу прав на Ан-140Т «Авіакор» усуне головний недолік цієї машини – зарубіжне походження.

Як відомо, Ан-140 було розроблено 1997 р. як регіональний турбогвинтовий пасажирський літак для заміни Ан-24. Він здатний перевозити до 54 пасажирів. Виробництво цих літаків за ліцензією «Антонова» відкрито відразу в трьох країнах: Україні, Росії та Ірані. Крім того, існує угода про складання Ан-140-100 в Казахстані.

У росіян був інший проект, який розглядався як альтернатива моделям АН-24 і АН-26 – це Мул 112В. Він розроблений російською авіакомпанією «Ільюшин» і на сьогодні існує лише на кресленнях. До його серійного виробництва ще далеко, що не задовольняє відчутної потреби в легкому вантажному літаку не тільки у ВПС, але і у всього Міноборони Росії. Тому вибір російської сторони схиляється на користь українського аеробуса АН-140, який уже виробляється.

Незважаючи на це раніше ВПС РФ відмовилися від практики закупівлі пасажирських авіалайнерів Ан-140. Це рішення було продиктовано довгою і складною процедурою з усунення конструктивних недоліків, які виявлялися під час експлуатації. Зокрема, для модифікації конструкції літака заводу «Авіакор» доводилося звертатися за дозволом до українського концерну «Антонов», що володів авторськими правами й правами авторського нагляду. Тільки після дозволу української сторони фахівці заводу «Авіакор» могли вносити необхідні зміни в конструкцію. У зв'язку з цим деякі дрібні дефекти, зокрема в бортовому устаткуванні, дотепер не усунуто.

Разом з тим, як інформують ЗМІ, президент Російської Федерації В. Путін дав спецдоручення розглянути питання самостійної модернізації літаків «Антонова» без узгодження з розробником і прийняти рішення до 1 серпня 2013 р. Про це, зокрема, повідомив директор Центру досліджень армії, конверсії і роззброєння В. Бадрак. «Справа в тому, що в Росії роз-

винулася нав'язлива ідея отримати документацію і рівні інтелектуальні права на спільні з Україною авіаційні проекти. Наприклад, нещодавно ДП «Антонов», ідучи назустріч цій наполегливій ідеї, дало такі права на модернізацію вантажних люків на літак Ан-140», – зазначив експерт. За його словами, також рівні інтелектуальні права російської сторони зафіксовано й на Ан-70. Нині в Росії є намір самостійно зайнятися продовженням ресурсу, технічним обслуговуванням і модернізацією всіх літаків «Антонова», що виробляються та експлуатуються в РФ, а це Ан-140, Ан-148, Ан-158, Ан-124 і застарілі Ан-24 і Ан-26. Більше того, за словами В. Бадріака, якщо таке завдання буде пролобійовано на найвищому рівні, можна очікувати реалізації наміру «перекупування» інженерних кадрів. «Звичайно, одна з цілей режисерів цієї літакової містерії – “поставити на коліна” фірму Антонова, хоча б шляхом відсікання від контролю власних проектів і різкого зниження рівня кооперації з Україною. Для реалізації більш глобальної мети в РФ очікується зміна законодавства з метою надання прав генеральним конструкторам здійснювати роботи також й у сфері модернізації і конструкторського супроводу літаків іноземного виробництва», – вважає експерт.

Деякі експерти вважають, що Україні було б вигідніше створити спільне підприємство з РФ для виробництва літаків. Проте не всі з цим погоджуються. Зокрема, Д. Ківа зазначив: «Якби ми об'єдналися в єдине СП, як планували раніше, нас би поглинули. Бо в нас лише два заводи, а в РФ – 20. У нас було б 10 %, і ми мали б відігравати роль одного з їхніх підприємств, а за нинішніх домовленостей ми – партнери. Так, ми справді передаємо їм право на один-два і навіть чотири літаки, це не важливо, але беремо участь у роботі як рівноправні партнери, з відрахуваннями від продажів кожного літака, від техобслуговування тощо».

Д. Ківа сподівається, що в цьому випадку сторони матимуть права 50 на 50 %. «Для нас це теж вигідно. І ми можемо координувати процес: у нас виробляти літаки і в них. Завдяки цьому всю інтелектуальну власність, яка в нас є, нікому не віддаємо, вона в нас лишається, а це 60-річний досвід

створення, виробництва, експлуатації літаків. Усі матеріали, документи, стандарти, внутрішні технології в нас залишились, ми їх нікому не передаємо», – заявив генеральний конструктор підприємства «Авіаційний науково-технічний комплекс ім. О. К. Антонова»

Д. Ківа зауважив, що спільне підприємство між Об'єднаною авіабудівною корпорацією (РФ) і вітчизняним концерном виконує переважно координуючу роботу, а президенти України й Росії домовилися про інтеграційні СП, які працюватимуть за певними напрямками й темами. Зокрема, відповідатимуть за модернізацію, виробництво літаків, продаж, післяпродажне обслуговування, тобто за повний сервіс, цикл робіт щодо літака. «Поки що нічого не створено, ми ведемо переговори. Це буде єдина юрособа, яка відповідатиме за все, за основні теми, за якими ми працюємо з РФ... щодо сімейства Ан-148 і Ан-158 і їх модифікацій, і по Ан-70, 124, 140 – це правильне і вигідне рішення для всіх, бо головне, що покупець та експлуатант техніки матиме справу з однією юрособою за всіма напрямками», – підсумував він.

Щодо проекту Ан-70, то, за його даними, російська сторона повністю розраховувалася за ним, тоді як Міноборони України лише наполовину. Відповідаючи на запитання про перспективи програми, Д. Ківа нагадав, що на будівництво двох Ан-70 підписано контракт з МО України.

У свою чергу заступник генерального конструктора ДП «Антонов» О. Ківа зазначив, що за три роки ДП «Антонов» планує вийти на виробництво 24 літаків на рік. Для цього, за його словами, на модернізацію потужностей треба ще близько 300 млн дол. Їх «Антонов» готовий взяти у кредит, якщо дозволить уряд.

Разом з тим О. Ківа вважає, що державі варто переймати досвід інших країн, зокрема Росії, з підтримки літакобудівників шляхом субсидування придбання авіатехніки в лізинг, підтримки експортного кредитування тощо. «За кілька років дії такої підтримки в Росії лише за програмами Ан-148 і Ан-158 "Ілюшин Фінанс Ко" вдалося реалізувати підписання твердих контрактів на постачання понад 50 літаків у різні

країни. Саме стільки повітряних суден нині потребують вітчизняні авіакомпанії на оновлення застарілого парку, але їм бракує обігових коштів. Виправити це міг би організований, підтриманий фінансово державою лізинг», – переконаний віце-президент ДП «Антонов».

Подібну думку висловив і виконавчий віце-президент зі стратегії і розвитку авіакомпанії «Міжнародні авіалінії України» Є. Трескунов. Він зазначив, що потрібно, щоб держава як власник вітчизняних підприємств авіапрому створила належні умови для здешевлення Анів. Не тому, що вони гірші, а щоб прорватися й закріпитися на міжнародному ринку. «Річ у тому, що наразі вітчизняний виробник перебуває не в однакових умовах із західними. Ось дивіться, “Міцубіші” планує за рік-два вивести на ринок літак, який буде в тому самому конкурентному колі, що й Ан-148 і Ан-158», – вважає Є. Трескунов. Він звернув увагу на те, що японські розробники ще сім років тому, коли почали розробляти літак і двигун до нього, починали працювати з українськими компаніями. Вони ретельно дослідили ринок, щороку доповідаючи потенційним замовникам, у якому стані цей проект, про можливі схеми фінансування – через банк, лізинг, урядову підтримку. А також скільки мільярдів доларів вклав уряд Японії, щоб допомогти приватній корпорації у становленні такого ноу-хау, як регіональний літак Японії. «Якщо держава ставить стратегію підтримки авіапрому, логічно було б з'ясувати, як відбувається фінансування в зарубіжних виробників, і передбачити це в Україні», – підкреслив Є. Трескунов.

Як приклад ефективності такого фінансування він навів закупівлю п'яти Ан-140 у 2000 р. за допомогою мінтрансівського «Укртранслізингу». «Як наслідок, це заклало можливість запуску Ан-140 у серійне виробництво, отримання ліцензії і початку співпраці з Іраном по ньому. Крім того, Україна вперше отримала право на управління й активне партнерство на рівних з виробництва Ан-140 у Росії. Простимулювали закупівлю лише п'яти літаків, а який ефект вийшов!» – наголосив Є. Трескунов.

Нині ж, поки тривають підготовчі моменти щодо здійснення заходів із держпідтримки, ДП «Антонов» не стоїть на місці

– розробляє лінійку регіональних літаків, удосконалює їх, сертифікує, розпочинає виробництво складових до літаків на замовлення і шукає нові ринки збуту для своєї продукції, яка не гірша від західних аналогів.

Головним досягненням цього року є випуск у Києві й успішні льотні випробовування першого серійного Ан-158. За словами віце-президента ДП «Антонов» О. Ківи, нині літак проходить приймально-здавальні випробовування. Льотчики й технічний склад уже пройшли навчання. Ан-158 передано латиноамериканському замовнику на умовах лізингу через російську «Льюшин Фінанс Ко». З квітня почнеться його експлуатація, ще два Ан-158 надійдуть на Кубу протягом року і три – у 2014 р.

Як зазначають експерти, ситуація з Ан-148/158 – це унікальний випадок в історії вітчизняного авіапрому, коли портфель замовлень перевищує існуючі виробничі потужності підприємства. Ще 2010 р. російська «Льюшин Фінанс Ко» підписала контракт на поставку 10 Ан-158 з опцією ще на 10 машин. Сума угоди оцінюється у 500 млн дол. Пізніше в рамках авіасалону «Фарнборо» був підписаний ще один контракт із панамською лізинговою компанією South American Aircraft Leasing Company на поставку 15 літаків (трьох Ан-158 і опціон 12 Ан-148/158). Його вартість – близько 420 млн дол. З цього приводу О. Ківа зазначив, що це стало можливим завдяки перетворенню «Антонова» в інтегровану компанію, яка розробляє, створює літаки, виробляє їх і повністю супроводжує після продажу.

Загалом же Україна є однією з небагатьох країн світу з повним циклом авіабудування, а тому просто не має права втратити таку перспективну, високотехнологічну й унікальну галузь *(Кабмін решило підтримати вітчизняний авіапром // <http://www.trans-port.com.ua>. – 2013. – 26.03; Українські авіастроительні підприємства об'єднають в єдиний госхолдинг // <http://www.trans-port.com.ua>. – 2013. – 26.03; Українське авіабудування на світовому ринку: реалії та перспективи // <http://wartime.org.ua>. – 2012. – 5.10; Україна продала Росії всі права на транспортні літаки Ан-140 // <http://tvi.ua>. – 2013. – 27.03; Плюсы российского авиа-*

прома от приобретения интеллектуальных прав на АН 140 <http://novostimira.com>. – 2013. – 27.03; *Кабмін має намір створити Державну холдингову компанію «Антонов»* // <http://economics.unian.net>. – 2013. – 25.03; *АН йде на зліт* // <http://ukurier.gov.ua>. – 2013. – 30.03; *Путін вирішив модернізувати літаки АН без України* // <http://www.epravda.com.ua>. – 2013. – 7.04).

С. Горовая, науч. сотр. ФПУ НБУВ,
канд. наук по соц. коммуникациям

«Тролли» и современная журналистика

Развитие политтехнологий в мире идет ускоренными темпами. Причем главной задачей политтехнологов в последнее время является максимальная интеграция в сеть Интернет и, в особенности, в социальные сети.

Несколько дней назад украинские интернет-СМИ, повышая себе рейтинг, активно размещали сенсационную информацию о том, что якобы Министерство обороны Украины доплачивает журналистам за троллинг. С точки зрения Р. Внебрачных, данное явление можно рассматривать как «вид виртуальной коммуникации с нарушением этики сетевого взаимодействия, выражающейся в виде проявления различных форм агрессивного, издевательского и оскорбительного поведения для нагнетания конфликтов. Используется как персонифицированными участниками, заинтересованными в большей узнаваемости, публичности либо эпатаже, так и в процессе анонимного взаимодействия пользователей, осуществляемой без возможности идентификации с реальным субъектом виртуальной коммуникации»^{*}.

---

^{*} Внебрачных Р. Троллинг как форма социальной агрессии в виртуальных сообществах // Вестник Удмуртского университета. Философия. Социология. Психология. Педагогика. – Ижевск: Удмуртский государственный университет, 2012. – В. 1. – С. 48–51.

В подтверждение информации приводят некое якобы ведомственное очень секретное письмо, которое совсем случайно попало к представителям украинских СМИ и из которого становится ясно, что денежную благодарность «тролли» получают за негативное, критическое комментирование материалов в Интернете, список которых составляет «руководство». Данных «троллей» автор «секретного письма» называет «оперативной группой по комментированию в сети Интернет».

Интернет-портал ОРД, при просмотре которого, кстати, абсолютно невольно делаешь вывод о политической ангажированности данного издания, выложил на своих страницах письмо, которое, как пишет портал, «рассылал сотрудник Министерства обороны своим “сотрудникам”». В «тайном письме» также выложен поименный список «спецназа по комментированию» с адресами и даже телефонами (<http://ord-ua.com/2013/04/16/boevyie-voennyye-trolli-ili-na-chto-idut-dengi-byudzheta/?lpage=1>, 16.04.2013). Публикуя данное письмо, интернет-портал подчеркнул: «Ни для кого не секрет, что все эти многочисленные люди с погонами, ксивами, барсетками или автоматами, называемые вооруженными силами, правоохранительными органами, спецслужбами и прочим, финансируются исключительно из бюджета, сиречь из нашего кармана... В последнее время руководители многих этих силовых структур озаботились созданием своего рода “интернет-войск”. Причем назначение этих “троллей на госслужбе” вовсе не в ведении некоей психологической войны на благо Родины...»

Главный редактор «ОРД» С. Речинский, в распоряжении которого оказалось письмо, рассказал, что получил его от самих военных журналистов, с которыми у него есть контакты. «Им самим подобное “творчество” не нравится. Тем более что им не только оплачивают эту “работу”, но обязывают ее делать, даже если они этого не хотят. Фамилию сотрудника, я, конечно, назвать не могу», – проинформировал С. Речинский. По его словам, обязывает журналистов заниматься платным комментированием «некто Антон Соколов, помощник министра обороны, пиарщик».

Главный редактор «ОРД» подчеркивает, что в письме даются довольно четкие инструкции и описывается механизм, как

именно журналистам нужно исполнять эту «работу». Так, координатору проекта, которым, согласно письму, является некая Д. Чигарева, поступают от начальства ссылки на материалы в СМИ, которые необходимо прокомментировать тем или иным образом. Характер этих статей, как говорится в письме, «негативный, критический, ложный». В свою очередь координатор должен разослать платным комментаторам смс-сообщения со ссылкой на статью и указать, что именно нужно написать в комментарии. По степени активности комментаторам будет начисляться зарплата: координатор, мониторящий «работу», будет отмечать самых активных.

Начать журналистам-ботам предлагается с регистрации под несколькими никами на сайтах следующих интернет-СМИ: <http://sevastopol.su>, <http://korrespondent.net>, <http://lb.ua>, <http://zn.ua>. Также им нужно создать, кроме своего настоящего аккаунта, еще и несколько фальшивых в социальной сети Facebook и иметь несколько адресов электронной почты. Все ники и адреса должны пересылаться координатору для контроля за «работой» и начисления оплаты. «Сотрудникам» советуют быть бдительными и отслеживать, не отражается ли их IP-адрес рядом с комментарием, чтобы не вскрылось, что «комментарии пишет один и тот же человек».

Отдельно в письме описывается, какой должна быть стилистика платных комментариев: «...комментировать нужно, естественно, так, чтобы у других читателей не возникло впечатление “придуманности” этих комментариев». Рекомендуются также делать в комментариях стилистические и грамматические ошибки и «скрывать журналистские таланты».

Запущен был этот «проект», согласно «тайному письму», в конце марта. Источники финансирования и зарплата комментаторов в письме не уточняются.

С. Речинский добавил, что подобные технологии используются не только Минобороны. «Такая же система есть и в МВД. Бывший замминистра Москаль постоянно “наезжает” на нынешнего министра Захарченко, пресс-служба последнего то “заказывает” о нем статьи, то “командно” комментирует. Заняться больше нечем, видимо», – сказал главный

редактор «ОРД» (http://www.gazeta.ru/politics/2013/04/17_a_5259609.shtml, 18.04.2013).

Из фигурантов списка военных журналистов, чьи имена присутствуют в письме, корреспонденту «Газеты.Ру», как сообщают СМИ, удалось взять комментарий только у одного коллеги – журналиста из Одессы О. Проценко. Остальные или не отвечали на звонки, или отказывались что-либо комментировать. О. Проценко считает, что письмо не имеет под собой реальной основы. «Недавно в Министерстве обороны поменялось руководство, и кто-то из людей, кому это было неудобно, сделал эту писульку. Она не имеет ни угловых штампов, ни официального вида документа», – уверен журналист.

Минобороны Украины опровергает информацию, появившуюся в СМИ, и официально заявило, что украинская армия не использует для ведения информационной борьбы боевые подразделения интернет-«троллей» (<http://glagol.in.ua/2013/04/18/ministerstvo-oboronyi-ofitsialno-zayavilo-glagolu-chto-trolley-v-ukrainskoy-armii-net>, 18.04.2013).

Сложившуюся ситуацию комментируют также и эксперты. Так, руководитель Киевского центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко считает такие методы пиара топорными, но допускает их существование. «Такой работой занимаются не журналисты. Но подобное часто встречается как в Украине, так и в России. Нанимают людей, у которых четкая задача: размещать под материалами, которые касаются либо конкретных ведомств, либо деятельности оппозиции, либо деятельности власти, соответствующие критические комментарии. Основная функция этого – “троллинг”. Вместо дискуссии создается конфликт. Я не исключаю, что в Минобороны решили перенять передовой опыт. Возможно, они работают с какой-то пиар-службой, которая предложила им соответствующие услуги по созданию позитивного контекста для ведомства», – полагает политолог (http://www.gazeta.ru/politics/2013/04/17_a_5259609.shtml, 18.04.2013).

Издание «Глагол» пишет: «Посудите сами: стоит ли сомневаться в том, что армия с ржавой подлодкой, регулярно взрывающимися оружейными складами и голодными солдатами

может оплачивать коррекцию своего “интернет-имиджа”? Вряд ли стоит. Скорее, мы бы усомнились, если бы прочитали о том, что наша армия успешно выполнила какую-нибудь боевую задачу. Советских людей уличали в отсутствии «критичной настроенности», а у нас она гипертрофировалась до такой степени, что превратилась в свою противоположность: мы просто стали верить в любую чушь и гадость, сомневаясь лишь в правдоподобных вещах. И вроде бы правильно: ведь от идиотов чего угодно можно ждать. Но и неправильно тоже: ведь, получается, мы и готовы к любой гадости и глупости. И скоро, пожалуй, будем считать, что по-другому и не бывает. И не было никогда. А если так, то, значит, всё нормально. “Тролли” там, то, сё... И не такое возможно» (<http://glagol.in.ua/2013/04/18/trolli-na-sluzhbe-ukrainskoj-armii>, 18.04.2013).

Ранее политтехнолог Т. Березовец подчеркивал, что наемные интернет-«тролли» существуют в Украине лишь несколько лет. Однако этот инструмент уже используют все ведущие политические силы. «Я знаю, что в среднем во время избирательной кампании штат комментаторов увеличивается до нескольких десятков. Это может быть даже 100 купленных блогеров по всей стране, которые работают на одну конкретную политическую силу. Когда выборы заканчиваются, остается примерно 15—20 человек», – рассказал Т. Березовец (<http://politdengi.com.ua/analitica/48145.html>, 18.01.2013).

При этом, безусловно, обращает на себя внимание информация о том, что, как отмечают в отчете Международной неправительственной организации Freedom House, Украина вошла в группу стран, где власти путем проплаченных комментаторов манипулируют информацией в Интернете (<http://korrespondent.net/ukraine/politics/1398610-v-ukraine-proplichennye-kommentatory-manipuliruyut-diskussiyami-v-internete-freedom-house>, 24.09.2012). В отчете определяется, насколько активно власть той или иной страны использует конкретный набор тактик для управления свободным потоком информации в Интернете. Согласно результатам и уровню использования этих тактик в отчете, страны разделены на три группы: свободные, частично свободные и несвободные.

Україна разом з Грузією, Аргентиною, Італією, Венгрією, Німеччиною та США увійшла в групу вільних країн. Більше всього вільним від цензури та втручання влади в функціонування онлайн-СМІ признана Естонія. «І хоча Україна отримала кращі оцінки по свободі Інтернету та інтернет-СМІ серед пострадянських країн, вона одночасно (разом з Білоруссю, Бахреєм, Китаєм, Кубою, Єгиптом, Росією, Сирією, Саудівською Аравією та Венесуелою) увійшла в групу країн, де близькі до уряду оплачені коментатори маніпулюють і направляють дискусії в Інтернеті в потрібне русло», – говориться в звіті.

Головний висновок, який можна зробити, підводячи підсумок даному огляду, полягає в тому, що ми маємо справу з використанням не традиційних журналістських технологій, а якісно нових інформаційних технологій соціальних мереж. О характерних особливостях даних технологій слід говорити окремо. Однак, в контексті даного розмови, слід зауважити, що «трольові елементи» будуть їх постійною складовою. Ці складові стануть важливим елементом маніпулювання громадським мнением. В зв'язі з цим, для забезпечення реалістичних установок в громадському мненні, необхідні продумані контрміри. Виходячи з даних обставин, представляється цілорозумним перенести акценти в обговоренні морального поведіння традиційних журналістів на виробку антіманіпулятивних технологій в соціальних мережах і створення механізмів громадського контролю за його застосуванням.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

У Верховній Раді України надають особливого значення розбудові зв'язків із законотворцями з інших держав у рамках існуючих міжпарламентських форматів, зокрема у Парламентській асамблеї Організації з безпеки і співробітництва в Європі. Про це заявив Голова Верховної Ради України В. Рибак під час зустрічі з в. о. Президента Пар-

ламентської асамблеї Організації з безпеки та співробітництва в Європі В. Гроссруком.

В. Рибак наголосив, що українська делегація традиційно відіграє активну роль у роботі ПА ОБСЄ. «У зв'язку з початком роботи Верховної Ради України нового скликання українська делегація не змогла, на жаль, взяти участь у роботі зимової сесії ПА ОБСЄ, що відбулася 21–22 лютого 2013 р. у Відні, – сказав він. – Проте Верховна Рада України вже сформувала постійну делегацію і буде належним чином представлена під час наступних заходів асамблеї».

Керівник парламенту також зазначив, що у Верховній Раді України «позитивно сприйняли» рішення про відновлення дії Угоди про співробітництво між Асамблеєю і Бюро з демократичних інституцій і прав людини, яка регламентує співробітництво в галузі виборчого спостереження. «Переконані, що конструктивна співпраця між ПА ОБСЄ і БДІПЛ ОБСЄ у цій сфері сприятиме вдосконаленню практики проведення виборів у державах-учасниках організації відповідно до демократичних стандартів і зобов'язань», – сказав він.

В. Рибак заявив, що особливу увагу у своїй діяльності на чолі ОБСЄ Україна приділяє питанню врегулювання тривалих конфліктів на просторі ОБСЄ, які залишаються серйозною загрозою безпеці всього регіону.

Голова Верховної Ради також нагадав, що представники Українського головування ініціювали проведення в рамках ОБСЄ діалогу про роль контролю над звичайними озброєннями в сучасній і майбутній архітектурі європейської безпеки, і висловив сподівання, що інші держави-учасники організації підтримають цю ініціативу. «Вважаємо, що одну з визначальних ролей у цій сфері можуть відіграти саме парламентарі, як у своїх національних парламентах, так і в рамках участі у міжнародних міжпарламентських об'єднаннях», – сказав він.

Голова Верховної Ради також висловив сподівання на підтримку з боку керівництва ПА ОБСЄ реалізації Україною євроінтеграційного курсу й підписання Угоди про асоціацію з ЄС восени цього року, зазначивши, що укладення Угоди – також в інтересах ОБСЄ, оскільки матиме безпосередній вплив

на посилення безпеки, демократичних процесів і верховенства права в регіоні.

У свою чергу, в. о. Президента ПА ОБСЄ зазначив, що Україна є «дуже активним учасником» ПА ОБСЄ. «Її представники відіграють чільну роль в асамблеї», – сказав він (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Подписание Соглашения об ассоциации с Европейским Союзом откроет новую главу в истории Украины. Такое мнение на встрече с Председателем Верховной Рады Украины В. Рыбаком выразил бывший президент Республики Польша А. Квасьневский, сообщает пресс-служба украинского парламента.

«Мы говорим не только о подписании Соглашения, но и об очень длительном сотрудничестве между Украиной и Евросоюзом. Ассоциация с ЕС – это стратегия для Украины», – отметил А. Квасьневский. Также он заявил о важности слаженной работы Верховной Рады до саммита «Восточного партнерства» в Вильнюсе. «Очень важно, как будет работать Верховная Рада на пути к подписанию Соглашения об ассоциации. Для имиджа Украины важен парламент, который работает, а не заблокирован», – подчеркнул экс-президент Польши.

В свою очередь присутствовавший на встрече бывший президент Европарламента П. Кокс отметил, что Украина и Евросоюз вместе находятся «на пути в Вильнюс». По его словам, «было сделано много шагов, и еще многое предстоит сделать». «Мы рады принятию решения по гуманизации уголовного законодательства и помилованию Луценко и Филипчука. Это очень важное свидетельство добрых серьезных намерений, и это очень ценится в Брюсселе», – сказал политик.

Он также отметил, что президент и лидеры политических фракций Европарламента призывают все политические силы, представленные в Верховной Раде, вместе работать над такими важными вопросами, как реформирование избирательного законодательства, судебной власти и системы прокуратуры. «Необходимо развивать способность к взаимному уважению»,

– подытожил П. Кокс (*Versii.com* (www.versii.com.ua)). – 2013. – 22.04).

***

Голова Верховної Ради В. Рибак розповів про головне питання пленарного тижня з 16 по 19 квітня.

Головним питанням для опозиції у цей час був розгляд проекту постанови про відповідальність Кабінету Міністрів України, якою передбачалося прийняти резолюцію недовіри уряду. Про це Голова Верховної Ради України В. Рибак сказав у п'ятницю, 19 квітня, в інтерв'ю телеканалу «Рада», передає УНН з посиланням на прес-службу ВР. При цьому він зауважив, що представники опозиції знали про відсутність необхідної кількості голосів, щоб відправити уряд у відставку.

Голова Верховної Ради зазначив, що депутати заслухали ґрунтовну доповідь Прем'єр-міністра з усіх напрямів роботи уряду і детально розглянули цю роботу. «Резолюція недовіри не дістала підтримки», – наголосив він. Разом з тим В. Рибак висловив думку, що уряд має проаналізувати критику, яка пролунала від народних депутатів, і зробити відповідні висновки.

На переконання В. Рибак, сьогодні є всі можливості для виконання урядом програми Президента України. «У Верховній Раді є більшість, яка може працювати, приймати рішення, забезпечити законодавчу базу», – також наголосив він.

Керівник парламенту зазначив, що представники більшості й опозиції, «відкинувши політику», мають об'єднатися навколо фахового розгляду й прийняття необхідних законодавчих актів. Він висловив сподівання, що будуть напрацьовані закони, які прийматимуться у тому числі конституційною більшістю.

Серед першочергових питань, які потребують вирішення на законодавчому рівні, В. Рибак назвав збереження робочих місць, підвищення рівня зарплат, пенсій, інших соціальних виплат. За його словами, уряд представив «цілісну програму своєї роботи», а парламент повинен ухвалювати необхідні закони.

Голова Верховної Ради також звернув увагу на необхідність підвищення рівня політичної культури деяких депутатів (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2013. – 19.04).

***

Голова Верховної Ради України В. Рибак позитивно оцінив підсумки роботи парламенту на пленарному тижні з 16 по 19 квітня. Про це він сказав в інтерв'ю телеканалу «Рада», передає УНН з посиланням на прес-службу ВР.

В. Рибак нагадав, що парламент розглянув питання, які Президент України визначив як невідкладні, ряд урядових ініціатив, зокрема щодо внесення змін до Державного бюджету на поточний рік. Серед найважливіших рішень, ухвалених Верховною Радою, В. Рибак назвав два законопроекти з євроінтеграційного пакета. При цьому керівник парламенту заявив, що наполягатиме на розгляді в травні усіх законодавчих актів на виконання зобов'язань перед ЄС, зазначивши, що Верховна Рада має прийняти необхідну правову базу для виконання завдань, поставлених перед нашою державою для підписання Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

В. Рибак також зазначив, що парламент розглянув ряд питань, ініційованих опозиційними фракціями, зокрема, вдруге – про вибори Київради і міського голови. При цьому він висловив сподівання, що Конституційний Суд найближчим часом надасть свій висновок щодо подання групи народних депутатів стосовно проведення виборів у столиці (*Українские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.04).

***

Інформація про підсумки пленарної роботи Верховної Ради України за період із 16 по 19 квітня 2013 р.

Відбулося шість пленарних засідань Верховної Ради України. Розглянуто 47 питань порядку денного.

За результатами їх розгляду: прийнято шість законів і 25 постанов; сім законопроектів прийнято за основу; 10 законопроектів і три проекти постанов відхилено. Проголошено 141 депутатський запит.

У цілому прийнято закони:

– «Про схвалення рішення Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2013 р. для участі у багатонаціональних військових навчаннях» (відповідний законопроект зареєстровано за № 2757);

– «Про ратифікацію Угоди про співробітництво держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у боротьбі з розкраданнями культурних цінностей і забезпеченні їхнього повернення» (відповідний законопроект зареєстровано за № 0013);

– «Про ратифікацію Угоди про увічнення пам'яті про мужність і героїзм народів держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав у Великій Вітчизняній війні 1941–1945 років» (відповідний законопроект зареєстровано за № 0011);

– «Про внесення змін до Кримінального та Кримінально-процесуального кодексів України (стосовно виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України)» (відповідний законопроект зареєстровано за № 2803);

– «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо приведення національного законодавства у відповідність із стандартами Кримінальної конвенції про боротьбу з корупцією» (відповідний законопроект зареєстровано за № 2802);

– «Про внесення доповнень до Закону України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» (щодо скорочення кількості документів для отримання державної допомоги при народженні дитини) (відповідний законопроект зареєстровано за № 2313) (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 19.04).

***

Верховная Рада Украины отклонила проект постановления № 2617 «Об ответственности Кабинета Министров Украины», которым предлагалось отправить Кабмин в отставку. «За» проголосовали лишь 190 народных депутатов из минимально необходимых 226.

За отставку правительства Н. Азарова проголосовали 88 народных депутатов от «Батьківщини», 35 – от УДАРа, 36 – от Во «Свобода», 21 – от КПУ, 0 от ПР и 10 внефракционных.

Проектом постановления предлагалось, рассмотрев вопрос об ответственности Кабинета Министров за

социально-экономическую ситуацию в Украине, принять резолюцию недоверия Кабинету Министров Украины. В частности, оппозиция настаивала на том, что деятельность Кабина является нелегитимной, поскольку в нарушение требований Конституции на рассмотрение ВР не была представлена программа деятельности правительства (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 19.04).

***

Правительство Н. Азарова благодаря оппозиции получило иммунитет до осени. Об этом заявил в интервью журналистам лидер фракции Партии регионов А. Ефремов.

Он отметил, что в соответствии с Регламентом, вопрос об отставке правительства может подниматься только один раз за сессию. Вторая сессия Верховной Рады продлится до середины июля. Следующая сессия после полуторамесячного перерыва начнется в сентябре (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 19.04).

***

На заседании фракции «Батьківщина» 19 апреля депутатов предупредили, что их могут исключить из фракции, если они не проголосуют за вотум недоверия Кабмину. Об этом заявил депутат от «Батьківщини» С. Соболев, передает «Украинская правда».

«Я считаю, что это политическая ответственность таких лиц, которые коррупционные интересы ставят выше, чем ответственность перед избирателями», – добавил С. Соболев. Говоря о том, почему некоторые депутаты не проголосовали, он заявил, что этим людям пообещали вознаграждение за это. «Работают с отдельными лицами, которые в последний момент перед голосованием вдруг вынимают карточку, хотя до последнего они сидели. А перед этим они нам рассказывают, что нам пообещали возврат налога на добавленную стоимость, который до этого не возвращали четыре года», – отметил С. Соболев (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 20.04).

***

Верховная Рада изменила количество депутатов в отдельных парламентских комитетах и одобрила переход депутатов между комитетами. За принятие соответствующего постановления 2602 проголосовали 253 депутата при минимально необходимых 226.

Во время голосования за постановление изначально в нем еще значилось добавление в специальную комиссию Верховной Рады по вопросам приватизации 12 депутатов, но за такой вариант постановления Верховная Рада не проголосовала, в итоге было принято решение исключить из проекта изменения в спецкомиссию по приватизации.

За принятие постановления не голосовали фракции «Всеукраинское объединение «Батьківщина» и ВО «Свобода», но при этом проголосовала фракция УДАР.

Как сообщалось, ранее депутат Верховной Рады, член фракции УДАР В. Карпунцов обвинял фракцию ПР в попытке увеличить свое представительство в парламентском Комитете по вопросам евроинтеграции путем внесения данного постановления. По словам В. Карпунцова, УДАР выступал против принятия данного постановления (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.04).

***

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти у другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до ст. 265 Податкового кодексу України щодо об'єктів житлової нерухомості.

Законопроектом (реєстр. № 2405) пропонується не оподатковувати податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, об'єкти житлової нерухомості, які належать прийомним сім'ям, сім'ям опікунів, піклувальників дітей, у яких виховується троє та більше дітей, а також об'єкти житлової нерухомості, які належать дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам із їх числа, але не більше одного такого об'єкта на дитину.

Під час підготовки проекту до другого читання надійшло 24 пропозиції від суб'єктів права законодавчої ініціативи, з яких враховано 23, відхилено – одну.

На засіданні голова комітету В. Хомутич зазначив: до переліку пільговиків, які не повинні платити податок на нерухоме майно, включено дітей-інвалідів, які виховуються одиницями матерями, малозабезпечені сім'ї, які визнаються такими відповідно до закону; врегульовано питання адміністрування податку в цьому році. Запропоновано також з метою уточнення Реєстру платників податку до кінця року податковим органом провести звірки з власниками майна.

Згідно з документом, пільги зі сплати податку не надаються на об'єкти оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, використовуються у підприємницькій діяльності). Міські, селищні та сільські ради можуть встановлювати додаткові пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості, що перебувають у власності релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями).

Законопроектм переглянуто розмір житлової площі, на який будуть надаватися пільги. На засіданні наголошувалося, що пільга на сплату податку буде застосовуватися до сукупної житлової площі об'єктів житлової нерухомості, що належить платникам податку незалежно від кількості таких об'єктів.

Передбачено також, що для всіх фізичних осіб у 2013 р. податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, нараховуватися та сплачуватися не буде (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>).* – 2013. – 22.04).

***

Комітет з питань економічної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо ліквідації монополії на ринку оцінки майна».

На засіданні комітету зазначалося, що законопроектом (реєстр. № 2377) пропонується внести зміни до законів «Про Фонд державного майна України» та «Про внесення змін до деяких законів України з питань приватизації щодо реалізації положень Державної програми приватизації на 2012–2014 роки», які спрямовані на усунення існуючих прогалин у законодавстві про оцінку майна, що «гарантуватиме учасникам процедури оцінки майна захист від недобросовісної економічної конкуренції, усуне корупційні правопорушення та забезпечуватиме конституційність прав громадян України на розпорядження власністю» (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Комітет з питань науки і освіти рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення змін до Закону України «Про освіту» (щодо використання будівель, споруд, приміщень навчальних закладів та установ системи освіти).

На засіданні зазначалося, що прийняття законопроекту (реєстр. № 2167) зумовлено необхідністю раціонального використання будівель, споруд, приміщень навчальних закладів та установ системи освіти для надання освітніх та пов'язаних з ними послуг.

Комітет зазначив, що, враховуючи необхідність забезпечення прав громадян на здобуття якісної освіти, законопроект поданий на законодавчому рівні врегулювати питання заборони використання будівель, споруд, приміщень, навчальних закладів та установ системи освіти, які були передані з державної чи комунальної власності, у тому числі в оренду (користування) органам державної влади, органам місцевого самоврядування та використовуються не за цільовим призначенням органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами і організаціями різних форм власності, діяльність яких не пов'язана з наданням освітніх та пов'язаних з ними послуг (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2013. – 22.04).

***

22–26 квітня та 7–8 травня народні депутати працюватимуть у комітетах, 29–30 квітня – із виборцями.

Наступне пленарне засідання другої сесії відбудеться у вівторок, 14 травня 2013 р. (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2013. – 19.04*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Прийняття нового Кримінального процесуального кодексу стало важливим кроком на шляху розбудови України як правової держави, наголошує Президент України В. Янукович. «Цей крок є підтвердженням бажання українського суспільства ламати старі стереотипи, впроваджувати сучасні правила та норми, модернізувати свою правоохоронну систему та змінювати стандарти її діяльності», – заявив глава держави, виступаючи на Всеукраїнській нараді працівників прокуратури щодо стану впровадження вимог нового Кримінально-процесуального кодексу України в практичну діяльність правоохоронних органів та першочергові заходи щодо їх подальшого реформування. В. Янукович нагадав, що прийняття нового КПК було одним із зобов'язань України перед Радою Європи.

На переконання глави держави, радикальні й системні зміни, базовані на міжнародному досвіді та європейських стандартах, можуть забезпечити перехід від обвинувальної до змагальної моделі кримінального судочинства. «Завдяки суттєвому обмеженню застосування запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою та розширенню переліку їх альтернативних видів нам вдалося змінити структуру цих заходів. Пріоритетну роль стали займати заходи, що не пов'язані з триманням під вартою, і загалом відзначається позитивна тенденція до їх зростання», – підкреслив В. Янукович. Він також зазначив, що такий новий для українського суспільства запобіжний захід, як домашній арешт, на сьогодні займає вже більше 7 % у їх загальній структурі.

Президент також вважає позитивним істотне зниження загальної кількості всіх негласних слідчих дій, які здійснюються в рамках кримінального судочинства. «Вважаю, що все це переконливо свідчить про правильність обраного шляху. Нам вдалося створити законодавчу основу сучасного кримінального судочинства європейського зразка», – підсумував глава держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2013. – 19.04*).

***

Президент України В. Янукович вимагає від правоохоронців неухильного виконання норм нового Кримінального процесуального кодексу, незважаючи на певні труднощі при переході від законодавчих ініціатив до практичного втілення напрацьованих ідей.

У своєму виступі під час Всеукраїнської наради працівників прокуратури глава держави зазначив, що органи внутрішніх справ не до кінця активізували свої зусилля в цьому напрямі.

«Сподіваюся, що це не пов'язано зі свідомим бойкотуванням нових норм, а викликано об'єктивними труднощами перехідного етапу. Вимагаю від органів внутрішніх справ діяти більш ініціативно та відповідально, забезпечивши неухильне виконання та додержання всіх законодавчих вимог», – наголосив Президент. За словами глави держави, за п'ять місяців дії нового Кримінально-процесуального кодексу громадянами внесено як застави більше 65 млн грн, у той час як за весь 2012 р. така сума становила 44 млн, а за 2011 р. – трохи більше 9 млн грн.

В. Янукович зазначив, що завдяки позитивним досягненням у застосуванні запобіжних заходів, декриміналізації відповідальності за злочини у сфері господарської діяльності на 35 % зменшилася кількість осіб, які утримуються під вартою. Також, за його словами, кількість дозволів на проведення обшуків після набрання чинності новим Кримінальним процесуальним кодексом зменшилася майже наполовину.

«Встановлення чітких термінів проведення досудового розслідування, а також періодичний перегляд судом застосованих запобіжних заходів дозволив нам подолати негативну

ситуацію, коли у нашій державі громадяни могли триматися під вартою впродовж декількох років в очікуванні на розгляд справи судом», – заявив В. Янукович (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 19.04).

***

Головним завданням у ході проведення земельної реформи є врахування інтересів власників земельних паїв. Про це заявив Президент України В. Янукович під час спілкування з жителями с. Нові Петрівці Київської області.

В. Янукович зазначив, що поки земельна реформа заморожена через відсутність консенсусу між різними політичними силами. Водночас, за його словами, вже почав працювати земельний кадастр і ведеться облік землі. «Ми поступово рухаємося вперед», – сказав Президент. На переконання глави держави, важливим питанням є функціонування Земельного банку, де власники паїв зможуть отримувати дивіденди (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2013. – 20.04).

***

Соціальні виплати в державі не повинні зменшуватися навіть в умовах складної економічної ситуації, наголошує Президент України В. Янукович.

Спілкуючись із жителями с. Нові Петрівці Київської області, глава держави поцікавився, чи зростає їхня пенсія, і зазначив, що підвищення соціальних виплат залежить від темпів зростання економіки. «Пенсія зростає настільки, наскільки дозволяє економіка. Головне, щоб ми не зменшували соціальні виплати так, як у деяких європейських країнах», – сказав глава держави. За його словами, нині економічна ситуація у світі є непростою, і Україна також залежна від цього. «Казок у житті не буває. Я завжди буду вам казати правду», – запевнив Президент.

На переконання В. Януковича, Україна повинна бути конкурентоспроможною країною, оскільки 60 % вітчизняної про-

дукції іде на експорт (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2013. – 20.04).

***

Українці організовано й дружно взяли участь у Всеукраїнському суботнику, який проходив 20 квітня, однак цей темп старанності та завзяття потрібно підтримувати й надалі, щоб підтримувати країну в належному стані.

На цьому наголосив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час засідання Кабінету Міністрів 22 квітня 2013 р., де заслуговувалося питання щодо проведення дня благоустрою територій населених пунктів у рамках щорічної Всеукраїнської акції «За чисте довкілля».

Віце-прем'єр-міністр України О. Вілкул, підбиваючи підсумки акції, наголосив, що суботник мав об'єднуючу роль для всіх українців. Усього в рамках Всеукраїнської акції «За чисте довкілля» 20 квітня 2013 р. взяли участь 5 млн 370 тис. громадян та понад 353 тис. підприємств.

Під час суботнику було висаджено більше 2,4 млн дерев і понад півмільйона кущів, упорядковано 10 млн м² газонів та квітників. Встановлено 414 нових та відремонтовано 11 тис. існуючих дитячих майданчиків. Прибрано 27 тис. га прибудинкових територій. Ліквідовано 22 тис. несанкціонованих сміттєзвалищ, з яких вивезено чверть мільйона кубічних метрів побутових відходів (272 тис. куб. м). Це на 70 % більше, ніж торік.

Прем'єр-міністр України подякував усім, хто доклав свою часточку у загальну спільну справу з благоустрою країни (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 22.04).

***

Прем'єр-міністр М. Азаров доручив організувати роботи з укріплення споруд Бортницької станції аерації. Відповідне доручення він дав під час засідання Кабінету Міністрів України 22 квітня 2013 р.

Нагадаємо, що 10 квітня через підтоплення талими водами на станції прорвало греблю. Завдяки оперативному реагуванню

на позаштатну ситуацію прорив вдалося оперативно ліквідувати, аварія не позначилася на роботі станції. Однак глава уряду ставить завдання не боротися з наслідками аварії, а утримувати споруди в належному технічному стані.

«Треба провести профілактичні роботи на станції, укріпити її споруди. Зараз все висохне, можна буде проїхати по дамбі, підсипати, укріпити, де треба. Про це треба думати тепер, а не тоді, коли стається надзвичайна ситуація. Час є, треба спокійно й якісно все відремонтувати», – наголосив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmti.gov.ua)*. – 2013. – 22.04).

***

Прем'єр-міністр України Н. Азаров посетил ГП «Антонов» и принял участие в торжественной передаче Республике Куба первого серийного самолета Ан-158.

«Мне очень приятно, что мы сегодня открываем выпуск серийного самолета Ан-158. А это значит, что авиастроение в Украине возрождается. Я убежден, что мы выйдем на серийное производство этого прекрасного самолета», – отметил Н. Азаров. При этом Премьер-министр добавил, что в мире немного стран, которые могут самостоятельно производить самолеты.

В церемонии приняли участие Чрезвычайный и Полномочный Посол Республики Куба в Украине Эрнесто Антонио Сенте Дариас, генеральный конструктор ГП «Антонов» Д. Кива, генеральный директор «Иллюшин Финанс Ко» А. Рубцов.

Контракт между ГП «Антонов» и ОАО «Ильюшин Финанс Ко» (РФ) на поставку 10 серийных самолетов Ан-158 в Республику Куба был заключен в 2010 г. Второй и третий самолеты будут поставлены заказчику в июне – июле текущего года. Следующие три машины изготовят до конца 2013 г. Еще четыре самолета планируется изготовить и поставить в 2014 г. (*Електронні Вісти (http://elvisti.com)*. – 2013. – 18.04).

***

22 квітня 2013 р. віце-прем'єр-міністр України К. Грищенко взяв участь у відкритті урочистого заходу з нагоди Міжнародного дня інтелектуальної власності.

У своїй промові віце-прем'єр-міністр зазначив, що за останній час, на доручення Президента В. Януковича, уряд вжив низку системних кроків для того, щоб Україна стала державою, у якій права інтелектуальної власності надійно захищаються. При цьому він наголосив, що пріоритетом є підвищення правової культури українського суспільства в цих питаннях. «Головною проблемою у сфері захисту прав інтелектуальної власності в Україні є низький рівень правової свідомості українців у цій царині. Рішуча боротьба із інтернет-піратством, роздрібною торгівлею неліцензійним програмним забезпеченням, відео- та аудіоматеріалами – усі ці необхідні заходи не користуються підтримкою, а часто наражаються і на опір суспільства. Змінити ситуацію може лише комплексна інформаційно-роз'яснювальна кампанія, яка покаже необхідність та вигоди поваги до авторського права», – зазначив віце-прем'єр-міністр.

Водночас він підкреслив, що подібна робота «потрібна понад усе не нашим американським партнерам, не корпораціям із Силіконової долини чи Голівуду, а власне українській ІТ-індустрії, вітчизняним музикантам та акторам, винахідникам та вченим» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 22.04*).

***

Міндоходів запроваджує нову програму профілактики корупції на митниці. Програма вже дала результат – у I кварталі поточного року 249 митників притягнуті до дисциплінарної відповідальності за порушення в службовій діяльності. Крім того, управлінням внутрішньої безпеки Міндоходів самостійно було виявлено 42 випадки вчинення митниками корупційних та інших правопорушень, інформацію про це надіслано до правоохоронних органів для перевірки та можливого відкриття кримінальних проваджень.

Ефективність запровадженої програми також підтверджується тим, що майже третина від загальної кількості кримінальних проваджень стосовно митників відкрито за матеріалами міністерства. Так, правоохоронними органами за ознаками скоєння митниками злочинів у сфері службової та

професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, відкрито 34 кримінальних провадження, 11 з них (32,3 %) відкрито за матеріалами митних органів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2013. – 22.04).

***

Заместитель министра энергетики и угольной промышленности В. Макуха и директор Укрэнерго А. Ходаковский подали в отставку. Об этом заявил министр энергетики и угольной промышленности Э. Ставицкий в ходе конференции.

«Мой заместитель написал заявление об отставке. Мы сейчас рассматриваем несколько кандидатур. В ближайшее время определимся по этому поводу и подготовим представление на подпись Президенту. Мы сейчас обрабатываем несколько кандидатов, ведутся собеседования», – заявил Э. Ставицкий.

Также он сообщил, что сегодня произошли кадровые перемены в НАК «Нефтегаз Украины»: «Там были определенные перемещения из тех работников, которые работают в “Нефтегазе”, имею ввиду в правлении. То есть никаких новых людей», – сказал Э. Ставицкий (*Електронні Вісті (http://elvisti.com)*). – 2013. – 22.04).

***

З понеділка, 22 квітня, у столиці Австрії – Відні – триватимуть Дні Києва. Протягом трьох днів поспіль столиця України презентуватиме не лише національну культуру, а й низку інвестиційних проектів.

Так, під час бізнес-форуму, у якому візьмуть участь представники близько 25 київських компаній та майже 70 австрійських, міськдержадміністрація представить програму «Київ інвестиційний», у якій окреслить усі стратегічні напрями розвитку міста та представить проекти, де передбачається участь інвесторів.

Крім того, голова КМДА О. Попов відвідає міжнародні компанії-гіганти (Siemens та Famed) і ознайомиться з новітніми технологіями та новаціями. На офіційному рівні передбачена низка протокольних зустрічей офіційної делегації Києва з керівництвом міста-партнера Відня.

Заплановано і ряд мистецьких подій та відкриття пам'ятника українським козакам у 19-му районі Відня (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2013. – 20.04.*)

ПОЛІТИКА

Коллегія Європейської комісії (ЕК) намерена обговорити ситуацію в Україні 15 мая. На цьому жесіданні планується утвердити звіт ЕК о прогресі в виконанні Києвом критеріїв підписання угоди з асоціації з Євросоюзом. Річ йде о так званому «списку Фюле» з 19 пунктів, який пізніше шляхом об'єднання декількох індикаторів був скорочений до 11 пунктів.

Офіційно повістка дня колегії ще не утверджена, но відкласти даний питання врят ли вдасться, оскільки вже 27 мая звіт ЕК планується розглянути в Раді ЄС на рівні міністрів іноземних справ, повідомляє «Коммерсант-Україна». Раді слід прийняти рішення о напрямленні СА на юридическую перевірку і підготовку к можливому підписанню. Такі темпи розгляду, згідно європейської бюрократическої процедури, вважаються дуже швидкими і не можуть бути скорочені.

В представителстві Євросоюзу 22 апреля вдержались о коментаріїв о поводу вказаних дат. Принятий Брюсселем графік створює додаткові проблеми для української влади. Більшість індикаторів, використовуваних ЄС, передбачають зміну законодавчої бази в Україні. Між тим до утвердження звіту ЕК відбудеться лише одне засідання Верховної Ради – 14 мая.

22 апреля також стали відомі результати першої хвилі незалежного моніторингу прогресу України в виконанні вимог ЄС. Дане дослідження проводили дві групи експертів, організовані фондом «Відродження» і спільнотою «Ми – європейці». Обидві вони дійшли к схожим висновкам – Україна продемонструвала

определенный прогресс, но еще далека от полного соответствия индикаторам «списка Фюле».

Напомним, Европейский комиссар по вопросам расширения и Европейской политики соседства Ш. Фюле заявил, что существует реальная возможность подписания Соглашения об ассоциации между Украиной и ЕС в ноябре этого года (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2013. – 16.04).

***

Народний депутат України, заступник голови парламентської фракції Партії регіонів О. Зарубінський заявив, що 15 представників опозиції не підтримали своїх лідерів, які ініціювали відставку уряду. Про це він повідомив в ефірі програми «Шустер Live», передає УНН з посиланням на ПР.

«Я взагалі би запропонував, щоб у засобах масової інформації просто були надруковані два виступи: виступ А. Яценюка і виступ М. Азарова. Без інтерпретацій, без коментарів. Тобто, з одного боку, агітаційно-пропагандистський памфлет, а з іншого – цифри, факти, неприємні, до речі, але реалістичні», – зазначив О. Зарубінський. За його словами, опозиція завжди буде критикувати, бо вона хоче повернутись до влади, це нормально. Але не можна забувати про реальні факти. «Потрібно визнати, без емоцій, без надриву, без істерики, що в країні зараз є динаміка валового внутрішнього продукту, зростають соціальні виплати», – наголосив політик.

«Вони (представники опозиції. – Ред.) вчать інших, що треба. Але при цьому самі, будучи при владі, нічого не зробили для країни. Це абсурдна ситуація», – вважає депутат.

Також О. Зарубінський звернув увагу на той факт, що опозиції було добре відомо: їм не вистачить голосів за відставку уряду. «Більше того, коли серед тих, хто ініціює відставку уряду, 15 осіб не голосує, то це, очевидно, показник довіри до своїх лідерів, які ініціювали це питання», – підкреслив парламентарій (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 20.04).

***

Опозиція буде повторно порушувати питання про відставку Кабінету Міністрів. Про це журналістам сказав А. Яценюк, передає кореспондент УНН.

При цьому він ухилився від відповіді на питання, коли буде внесено нову резолюцію недовіри, пообіцявши розкрити плани опозиції під час акції 18 травня. За його словами, «Батьківщина» провела повну мобілізацію перед цим голосуванням, а ті депутати, які були відсутні, не змогли прийти з об'єктивних причин (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 19.04).

***

Опозиція на мітингу 18 травня буде вимагати відставки Президента України В. Януковича. Про це під час розгляду питання про недовіру уряду сказав лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк, передає кореспондент УНН.

«Зараз ми вимагаємо відставки уряду Януковича – Азарова, а 18 травня на Європейській площі ми проведемо мітинг, під час якого заявимо вимогу про відставку Президента В. Януковича», – сказав А. Яценюк.

Нагадаємо, що 18 травня опозиція планує провести в Києві масштабну акцію. Нагадаємо також, УДАР вимагає дострокових виборів Президента і парламенту на основі нинішніх законів (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Ю. Луценко повідомив, що зустрічався з першим заступником Європейської народної партії М. Вольски. «Мы говорили о политической ситуации, и я рад, что наши мнения совпадают. Украинская оппозиция должна быть объединенной, и выдвинуть единого кандидата в Президенты еще в этом году», – сказав політик.

«А перед тем украинская экспертная среда должна разработать программу новой Украины. И я уже провел несколько встреч с нашими экспертами, но я хочу еще раз объявить – я не возглавляю этот процесс, а лишь иницирую», – добавил он.

Ю. Луценко также сообщил, что в ближайшее время намерен выехать на лечение в Польшу (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 19.04).

***

Ю. Луценко призывает лидеров оппозиции до ноября этого года определить единого кандидата в Президенты. Об этом он сказал в интервью журналу «Корреспондент».

«Будем говорить прямо: я уже встретился с В. Кличко, А. Яценюком, П. Порошенко, планирую – с О. Тягнибоком. Все они в один голос говорили, что готовы уступить, если почувствуют, что у кого-то рейтинг больше. Мало того, говорили искренне. Но это решение надо принять в этом году», – заявил Ю. Луценко.

Он заверил, что у него нет запасного плана на случай, если лидеров оппозиции уговорить не удастся. «Конечно, всегда надо иметь план Б, но в данном случае у меня его нет. Я не хочу создавать партий или движений, получать должности. Тут несколько причин. Мне ведь все-таки нужно подлечиться», – отметил Ю. Луценко (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 19.04).

***

Украинская оппозиция достигла согласия в вопросе выдвижения единого кандидата на должность мэра Киева. Об этом заявил народный депутат П. Порошенко, выступая в эфире 5 канала.

В то же время он отказался называть фамилию лица, которое имеет шансы стать общим кандидатом от оппозиционных партий. По мнению нардепа, о своем решении должны объявить лидеры политических сил. Вместе с тем он не исключил возможности своего выдвижения на пост мэра столицы (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2013. – 20.04).

***

Лідери об'єднаної опозиції назвуть єдиного погодженого кандидата на посаду кийського міського голови 18 травня

під час масової акції «Вставай, Україно!» у Києві. Таке припущення висловив народний депутат із фракції ВО «Батьківщина» А. Павловський.

«Більш логічно, що це (ім'я єдиного кандидата в мери Києва. – Ред.) буде оголошено під час завершальної масової акції в Києві 18 травня «Вставай, Україно!», яка проходитиме на Європейській площі. Хто саме – давайте збережемо інтригу», – зазначив політик. За словами А. Павловського, це буде єдиний кандидат на посаду київського міського голови від усіх трьох опозиційних і позапарламентських опозиційних сил **(Украинские Национальные Новости** (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 21.04).

***

В рядах опозиції середі уже названих можливих кандидатів в мери Києва – В. Кличко і П. Порошенко – обговорюється також кандидатура Н. Томенко. Об этом в коментарі кореспонденту Укрінформа повідомив народний депутат від парламентської фракції «Батьківщина» А. Павловський.

«Опозиція поки що завершає переговори, і буде висунута єдина кандидатура від трьох опозиційних партій. Скоріє всього, скажемо попередньо, це стосуватиметься 18 травня День Європи, во время завершальної акції “Вставай, Україна!”. А хто саме це буде – пусть еще немного времени останется інтриги», – сказав А. Павловський.

Он нагадав, що на сьогодні офіційною узгодженою кандидатурою є В. Кличко. «Если он не зможе і відкаже, тоді пріоритет на право висунення має партія “Батьківщина”. А кого висуне “Батьківщина”, того обов'язано підтримати всі інші опозиціонери, згідно попередніми домовленостями», – відзначив опозиціонер **(Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2013. – 22.04).

***

В селах Медведівка, Івківці, Мельники і на хуторі Буда в Черкаській області в воскресення, 21 травня, відбулося традиційне святкування борців за свободу

Украины разных эпох – гетмана Б. Хмельницкого, руководителя восстания гайдамаков 1768 г. М. Зализняка и атамана полка гайдамаков Холодного Яра В. Чучупака. Перед началом митинга неизвестные порвали флаги Партии регионов, передает УНН со ссылкой на Радио «Свобода».

За несколько минут до начала мемориального митинга около 10 мужчин развернули флаги Партии регионов и тоже присоединились к мероприятию. Такие действия неизвестных возмутили участников, которые были неподалеку, и с криками «Банду геть!» они сорвали флаги Партии регионов. Правоохранители в схватку не вмешивались.

В мероприятии принимали участие представители оппозиционных политических сил, в частности народный депутат от ВО «Батьківщина» Н. Томенко, лидер ВО «Свобода» О. Тягнибок, председатель Народного руха Украины, член Национального союза писателей Украины В. Куйбида. Всего в акции приняли участие около 2 тыс. человек (**Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2013. – 22.04).

***

Партия «Свобода» не намерена проводить 9 мая какие-либо акции. Об этом заявил народный депутат от «Свободы» Ю. Сиротюк, комментируя заявление лидера КПУ П. Симоненко о подготовке провокаций 9 мая во время коммунистического митинга на Европейской площади, сообщают «Комментарии».

Напомним, ранее председатель фракции КПУ в Верховной Раде П. Симоненко заявил, что 9 мая на Европейской площади его политсила проведет тридцатитысячную акцию по случаю Дня Победы. Он также заявил, что ожидает провокаций во время проведения этого шествия (**Четверта Влада** (<http://4vlada.net>). – 2013. – 18.04).

***

У партії «Свобода» відреагували на резонансний законопроект про визнання воїнів ОУН-УПА злочинцями, зареєстрований у польському Сеймі. У партії впевнені, що до

даного законопроекту причетна Партія регіонів (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/1550935-svoboda-pobachila-slidi-pr-u-polskomu-zakonoproekti-pro-viznannya-voyiniv-oun-upa-zlochincyami>).

«Цей проект не сприятиме досягненню порозуміння між нашими народами. Очевидно, шовіністично налаштовані щодо українців політичні кола в Польщі намагаються скористатися тим, що при владі в Україні перебувають відверті українофоби», – сказав народний депутат України від ВО «Свобода» Ю. Сиротюк. За його словами, у появі даного проекту постанови «чітко простежується рука Партії регіонів, яка внутрішньо-українську політичну боротьбу винесла на міжнародний рівень, що суттєво шкодить нашим національним інтересам».

Між тим у Партії регіонів позитивно сприйняли таку ініціативу польського Сейму. Зокрема, народний депутат із цієї фракції М. Чечетов у коментарі газеті «Сегодня» зазначив: «Ми знімаємо перед ними (польська сторона. – Ред.) капелюхи. Ця постанова доводить, що поляки – прихильники демократичних цінностей».

Як повідомлялося, у польський Сейм внесено законопроект про визнання ОУН-УПА злочинними організаціями, які скоїли геноцид щодо польського населення Східних Кресів у 1939–1947 рр.

Проект постанови зареєстровано 11 квітня 2013 р. Проектом постанови пропонується визнати Організацію українських націоналістів, Українську повстанську армію, СС-Галичина і українську поліцію на німецькій службі злочинними організаціями.

При цьому наголошується, що в цьому злочині геноциду не звинувачується весь український народ, а лише вказані політичні і збройні формування.

Пізніше глава Харківської облдержадміністрації М. Добкін заявив, що має намір звернутися до Сейму Польщі з пропозицією скласти список прихильників ідей ОУН-УПА і забронити їм в'їзд до ЄС (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>)). – 2013. – 22.04).

За три місяці поточного року Україна експортувала хімічної продукції на суму майже 1 млрд дол. Про це УНН повідомили в Державній службі статистики України.

«За період січня – лютого 2013 р. в Україні було експортовано продукції хімічної промисловості на загальну суму 933 млн 207 тис. дол., що становить 8,9 % до загального обсягу експортованої продукції в Україні у зазначений період», – повідомили в Держстатистики.

Як раніше повідомляв УНН, у минулому році хімічні підприємства Луганщини реалізували продукції на суму 8,6 млрд грн (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Україна в лютому 2013 р. знизилася обсяги імпорту природного газу на 38,2 % або на 1,396 млрд куб. м порівняно з відповідним періодом 2012 р., до 2 млрд 254,081 млн куб. м. Про це свідчать дані Державної служби статистики України, передає УНН.

У тому числі з Німеччини в лютому надійшло 50,579 млн куб. м природного газу на суму 19,726 млн дол., а з РФ – 2 млрд 203,502 млн куб. м на суму 939,116 млн дол.

За підсумками січня – лютого 2013 р. обсяг імпорту природного газу в Україну становив 4 млрд 748,304 млн куб. м, що на 23,1 % менше обсягу поставок у січні – лютому 2012 р.

У тому числі, обсяг імпорту газу з Німеччини становив 97,294 млн куб. м, із Росії – 4 млрд 651,01 млн куб. м.

Україна у зв'язку з планами і заявами «Газпрому» про істотне зниження транзиту російського газу до Європи через українську газотранспортну систему і небажанням знизити ціну російського газу почала використання своїх газотранспортних потужностей у реверсному напрямку.

У 2013 р. обсяги реверсної поставки газу з Європи для України можуть становити близько 7 млрд куб. м (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Второй по величине госбанк Украины удвоил чистую прибыль. Укрэксимбанк по украинским стандартам бухгалтерской учетности нарастил чистую прибыль до 40,59 млн грн (5,1 млн дол.) в I квартале текущего года с 20,17 млн в январе – марте 2012 г., сообщил банк в опубликованной отчетности по национальным стандартам.

Рост прибыли в основном был обусловлен увеличением чистого процентного дохода до 913,42 млн грн с 881,19 млн.

Укрэксимбанк, который занял второе место после «Ощадбанка» по объему покупки облигаций внутреннего госзайма, за три месяца нарастил портфель ценных бумаг примерно в 1,6 раза, сократив кредитный портфель на 7 %.

По итогам прошлого года чистая прибыль банка достигла 159,7 млн грн с 88,1 млн грн в 2011 г.

Напомним, в 2012 г. чистая прибыль «Ощадбанка» увеличилась на 12,2 % по сравнению с прибылью за 2011 г. и составила 565,825 млн грн (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 22.04).

***

Международный аэропорт Харьков в январе – марте 2013 г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года нарастил пассажиропоток на международных рейсах на 62 % – почти до 90 тыс. пассажиров.

Как удалось узнать Корреспондент.biz, в I квартале общий объем пассажироперевозок в аэропорту возрос на 46 % или до 106,6 тыс. человек, против 73,1 тыс. за аналогичный период прошлого года. При этом услугами международных вылетов воспользовались 89,1 тыс. пассажиров (+62 %), внутренних – 17,5 тыс. (–4 %). Всего аэропорт обслужил 943 вылета, или на 6 % больше, чем за аналогичный период прошлого года (891 рейс).

По сравнению с показателями прошлого года, в январе – марте 2013 г. объем пассажироперевозок возрос на 46 %. В 2013 г. за указанный период услугами аэропорта воспользовались 106,6 тыс. человек, тогда как в 2012 г. – 73,1 тыс. (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 22.04).

***

По данным регионов, посев яровых культур осуществлен на площади более 2 млн га, то есть на 75 % от прогноза. В целом, посев проходит почти во всех регионах Украины, а в восьми областях ? уже завершен. Для проведения полевых работ аграрии обеспечены необходимыми материалами. Об этом сообщил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк.

Также министр сообщил, что на сегодня, по оперативным данным регионов, в хорошем и удовлетворительном состоянии находится 99,6 % площадей озимых. Пересев ожидается на площади около 500 тыс. га. В прошлом году же было пересяно 1,8 млн га.

«Сегодня подпитываются ослабленные из-за неблагоприятных погодных условий посева. Для этого у сельхозпроизводителей есть все необходимые ресурсы. Так, впервые за время независимости в хозяйствах накоплено 1,2 млн т питательных веществ минеральных удобрений. А это на 15 % больше по сравнению с прошлым годом. Работу по подкормке уже завершили хозяйства девяти областей и Крыма», – отметил Н. Присяжнюк (*Електронні Вісти (<http://elvisti.com>)*). – 2013. – 19.04).

***

К концу весны Государственная продовольственно-зерновая корпорация профинансирует аграриев на 4 млрд грн.

В настоящее время государство продолжает финансировать аграриев путем заключения форвардных контрактов, чем занимаются Аграрный фонд и ОАО «Государственная продовольственно-зерновая корпорация Украины» (ГПЗКУ). На сегодняшний день Аграрный фонд уже направил производителям зерна 923 млн грн, а ГПЗКУ – 130 млн грн. До конца весны будет выделено 4 млрд грн. Об этом сообщил министр аграрной политики и продовольствия Н. Присяжнюк.

«Государство активно включилось в финансовую помощь аграриям через механизм форвардных закупок Аграрного фонда и ОАО «Государственная продовольственно-зерновая

корпорация Украины». Так, на сегодня аграрии обязались по форвардным контрактам поставить Аграрному фонду почти 1 млн 100 тыс. т зерна. Сейчас производителям уже направлено 923 млн грн», – сообщил Н. Присяжнюк.

Министр отметил, что Государственная продовольственно-зерновая корпорация Украины законтрактовала более 310 тыс. т зерна. И аграриям уже поступило почти 130 млн грн (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 22.04).

***

В январе – марте 2013 г. Пенсионным фондом Украины обеспечена выплата пенсий и денежной помощи с учетом их повышений свыше 13,6 млн пенсионеров. Общая сумма расходов на пенсионные выплаты и другие запланированные расходы составила 62 123,8 млн грн., что на 8 553,1 млн грн больше, чем за соответствующий период прошлого года. Об этом шла речь 18 апреля во время совещания с участием начальников главных управлений фонда в АР Крым, областях, городах Киеве и Севастополе, на котором рассматривались итоги работы фонда в I квартале 2013 г. и состоянии организации работы по погашению задолженности по уплате единого и страховых взносов.

Участники совещания обсудили результаты внутренних аудитов в главных управлениях Пенсионного фонда в I квартале 2013 г. и состояние выполнения комплексной программы подготовки государственных служащих (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 19.04).

***

Около 70 % новостроек в Украине строят с помощью стройматериалов плохого качества. Главная причина этого – желание застройщиков сэкономить. Об этом сообщила архитектор А. Искиэрдо.

По ее словам, основной процент новостроек, построенных с использованием стройсырья низкого качества, приходится на дома эконом-класса – порядка 60 %, на дома бизнес-класса – 30 % и премиум – 10 %.

Основная страна, в которой сегодня покупают оборудование и материалы для внутренней и наружной отделки украинские застройщики – это Китай и ближнее зарубежье, поскольку здесь предлагают продукцию на 30–40 % дешевле, чем аналогичные материалы европейского или даже украинского производства. Соответственно компаниям выгодно покупать материалы китайского производства, несмотря на их низкое качество.

Архитектор также отмечает, что использование материалов низкого качества влияет и на техническую безопасность здания. Поэтому государство должно усилить контроль использования материалов при строительстве и соблюдения застройщиками государственных строительных норм (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.04).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Потребительские настроения украинцев в марте еще больше ухудшились – на 2,4 пункта по сравнению с февралем, до 81,3. Об этом свидетельствуют данные ежемесячного исследования компании GfK Ukraine.

Основным фактором ухудшения индекса потребительских настроений (ИПН) стало существенное падение индекса целесообразности делать крупные покупки.

Оценка текущего положения составляет 78, что на 4,4 пункта хуже показателя, который был зафиксирован в феврале-2013.

Составляющие этого индекса изменились следующим образом: – индекс текущего личного материального положения остался почти без изменений и составляет 80,2 (все же на 0,1 пункта превышает февральский показатель); – индекс целесообразности делать крупные покупки потерял сразу девять пунктов, упав до значения 75,7.

Ожидание развития экономики ухудшились на один пункт до значения 83,5.

В марте продолжалась тенденция к ухудшению ожиданий украинцев относительно динамики безработицы: соответст-

вующий индекс набрал 1,4 пункта – до 137,6. Одновременно ухудшились инфляционные ожидания: соответствующий индекс равен 182,1, что на 2,1 пункта превышает февральский показатель. С другой стороны, растет оптимизм украинцев относительно курса гривни в течение ближайших трех месяцев: индекс девальвационных ожиданий потерял 8,4 пункта, уменьшившись до 126,7 (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2013. – 22.04).

***

События на Кипре повлияют на рост ВВП в Украине, прогнозирует политик, член совета Нацбанка В. Горбаль.

«Уверен, что на темпы роста ВВП это должно повлиять. В каком объеме – сложно сказать, потому что бизнесу будет необходимо перестроиться», – сказал В. Горбаль.

Политик подчеркнул, что речь идет не о прямых потерях бизнеса, но скажется на тех, кто выстраивал свой бизнес с использованием офшорной юрисдикции Кипра: им нужно будет время, чтобы перестроиться. «Болезненно будет проходить именно процесс перестроения и, соответственно, замедлятся темпы производства», – отметил экс-парламентарий. Он добавил, что даже российские экономисты говорят о том, что события на Кипре будут оказывать воздействие на рост ВВП в российской экономике. «Поэтому на украинскую экономику это также частично повлияет. Но говорить о каких-то цифрах пока сложно», – заключил В. Горбаль (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Политика жесткой экономии в Европейском Союзе, направленная на преодоление финансового кризиса, уже достигла своего предела, считает председатель Еврокомиссии Жозе Мануэл Баррозу.

По его мнению, сам выбор между строгой экономией и ростом в сущности неправилен, ведь в условиях экономии необходимо проводить меры, направленные на поддержание роста, в том числе в краткосрочной перспективе.

Кроме того, глава Еврокомиссии непрямо указал на то, что некоторым странам может понадобится больше времени на сокращение дефицита бюджета, указанного в стандартах ЕС – не более 3 % ВВП в год. «Даже если мы допускаем правильность политики коррекции дефицита в принципе, тонкая настройка этого процесса подлежит обсуждению, – сказал он. – Еврокомиссия уже долгое время предлагает рассмотреть продление сроков в случае высокого дефицита для отдельных стран».

Так, Франция уже обратилась к Еврокомиссии с просьбой предоставить ей отсрочку для достижения данной цели. Власти страны считают, что, несмотря на недостижимость данной цели в ближайшем будущем, страна проводит требуемые структурные изменения для укрепления экономики (*Корреспондент.net* (<http://korrespondent.net>). – 2013. – 22.04).

***

Государственный долг 17 стран Евросоюза, использующих евро, в 2012 г. составил рекордные 90,6 % ВВП по сравнению с 87,3 % в 2011 г. и 85,4 % в 2010 г., свидетельствуют опубликованные в понедельник данные Статистического управления Европейского Союза (Eurostat).

При этом сводный дефицит госбюджета еврозоны снизился с 4,2 % ВВП до 3,7 % ВВП.

Госдолг всех 27 государств ЕС возрос с 82,5 % ВВП до 85,3 %, бюджетный дефицит опустился с 4,4 % ВВП до 4 %.

Совокупный объем ВВП еврозоны по итогам 2012 г. составил 9,49 трлн евро в рыночных ценах, Евросоюза – 12,9 трлн евро.

И задолженность европейских государств, и сальдо их бюджетов по-прежнему существенно выше уровней, допустимых по общеевропейскому законодательству, согласно которому госдолг не должен превышать 60 % ВВП, дефицит бюджета – 3 % ВВП. Вместе с тем улучшение бюджетной ситуации отмечено в 13 странах ЕС, ухудшение – в 12 государствах, еще в двух положение осталось стабильным.

Худший уровень бюджетного дефицита в Евросоюзе зафиксирован для Испании – 10,6 % ВВП против 9,4 % ВВП годом ранее, тогда как даже Греция, испытывающей куда более серь-

езные экономические проблемы (в стране уже шестой год идет рецессия), удержала дефицит на отметке 10 % ВВП.

Германия вышла на профицит в 0,2 % ВВП, тогда как в Великобритании отрицательное сальдо составило 6,3 % ВВП, во Франции – 4,8 %.

Самый низкий уровень дефицита по Евросоюзу отмечен в Эстонии – 0,3 % ВВП, Швеции (0,5 %), Болгарии и Люксембурге (по 0,6 %).

Четырнадцать из 27-ми государств ЕС имели по итогам 2012 г. госдолг выше 60 % национального ВВП, их количество не изменилось по сравнению с 2010 и 2011 г. Лидером по этому показателю является Греция, которая должна в полтора раза больше своего ВВП – 156,9 % (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2013. – 22.04).

***

Світовий банк схвалив пропозицію подолати бідність у всьому світі протягом наступних 17 років. Про це заявив глава Світового банку Джим Йонг Кім, передає радіо «Свобода».

Як зазначається, межею бідності Світового банку є виживання менш як на 1,25 дол. на день, і цьому мав би настати край до 2030 р.

За оцінками Світового банку, в умовах такої крайньої бідності живе 1 млрд 200 млн людей, понад третина з них – у більшій частині Африки, що на південь від Сахари.

Як відомо, рівень бідності у світі значно зменшився за останні 30 років. За даними банку, частка людей, що живуть на менш ніж 1,25 дол. на день, становила майже половину населення Землі в 1981 р., тоді як до початку 2010-х років вона скоротилася до 21 % (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2013. – 21.04).

***

Глава Международного валютного фонда К. Лагард считает неудовлетворительным состояние дел в мировой экономике. «Причина кроется в том, что темпы развития

отдельных регионов существенно отличаются», – заявила К. Лагард в интервью Deutsche Welle.

По ее словам, миру нужна экономика, развивающаяся стремительными темпами. Однако сегодня ситуация складывается иначе. Страны с переходной экономикой развиваются довольно быстро, США – средними темпами, а европейцы и японцы плетутся в хвосте. Глава МВФ предложила несколько рецептов преодоления кризиса. Странам с переходной экономикой, в частности, следует избегать финансовых эксцессов и усилить систему контроля. Самые бедные страны должны увеличить инвестиции в инфраструктуру, здравоохранение и систему образования.

К Соединенным Штатам глава МВФ обратилась с призывом навести порядок в системе финансов – однако не так хаотично и резко, как это делалось прежде.

Европейцев К. Лагард похвалила за успехи, достигнутые в последнее время. По ее мнению, приоритетное значение в настоящее время приобретает создание банковского союза, а также единой европейской системы контроля за финансами.

В то же время глава МВФ посетовала, что оздоровление финансовых рынков, судя по всему, пока не привело к заметному росту экономики и – что крайне важно для людей – к увеличению занятости.

Между тем еврокомиссар по вопросам финансов О. Рен призвал страны ЕС несколько снизить слишком стремительные темпы санирования госбюджетов и тем самым способствовать экономическому росту. «В начальной фазе кризиса жесткие меры привели к быстрому восстановлению доверия европейских финансовых рынков», – заявил еврокомиссар. В той ситуации иного выбора не было. Теперь же появились возможности для проведения реформ в налоговой сфере в более спокойной атмосфере, без спешки, считает О. Рен. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>)). – 2013. – 20.04).

***

У Росії рівень безробіття в I кварталі становив 5,8 %.
Про це повідомляє Росстат.

Як відомо, в Україні у березні офіційний рівень безробіття знизився на 0,1 п.п. до 2 %. Нагадаємо, у лютому рівень безробіття підвищився на 0,1 п.п. до 2,1 %.

У січні офіційний рівень безробіття підвищився на 0,2 п.п. до 2 %. Як відомо, на 1 січня в Державній службі зайнятості було зареєстровано 506,8 тис. безробітних.

Як повідомлялося раніше, в Україні на одну вакансію припадає 10 безробітних. Нагадаємо, у жовтні минулого року конкурс на одне робоче місце становив шість осіб на одне місце (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*. – 2013. – 22.04).

***

Международное рейтинговое агентство Fitch понизило кредитный рейтинг Британии на одну ступень – с «ААА» до «АА+».

Как отмечается в заявлении компании, несмотря на понижение рейтинга, кредитный профиль Британии продолжает оставаться очень сильным и отражен в рейтинге АА+ со стабильным прогнозом.

В феврале кредитный рейтинг Британии был понижен другим крупным рейтинговым агентством, Moody's.

В марте Fitch подтвердило долгосрочный кредитный рейтинг Европейского Союза на уровне «ААА» со стабильным прогнозом. Незадолго до этого Fitch понизил суверенный кредитный рейтинг Италии с «А–» до «ВВВ+» с негативным прогнозом. Об этом сообщает ВВС (*Електронні Вісті (http://elvisti.com)*). – 2013. – 20.04).
